The First Telugu Bi-weekly in Andhra Desa. The only Telugu Newspaper for H. E. H. The Nizam's Dominions.

గోలకొండ పత్రిక

తూప్రబజారు, హైద్రాబాదు, (దక్కన్.)

ప్రతి సోమ, గురువారములు ప్రకటింపఁబడును

సం॥చందా రూ ౬-౦-౦ అర్థ ,, ,, ౩-౦-౦ విడి ప్రతిక ౦-౧-౦	**GOLKONDA PATRIKA** HYDERABAD, Dn.) THURSDAY 21-2-1935 103589	ప్రాతపత్రికకు వెల ప్రత్యేకము

సంపుటము ౯ } శా.శ. ౧౮౫౬ శ్రీభావనామసం॥ మాఘ బ॥ ౩ గురువారము ౧౯-౫-౪౪ ఫ. { సంచిక ౭౫

ఖద్దరు ఏల ధరింపవలెను

జానపాటి సత్యనారాయణ గారు

ప్రపంచమునందలి వివిధ దేశములను హిందూ దేశముతో పోల్చిచూచిన అన్ని దేశములకన్న హిందూ దేశము కడు దరిద్రత అనుభవించుచున్నది. హిందూ దేశీయులు ఆరు కోట్లమంది ఒంటిపూట భోజనముకూడ లేకుండ యున్నారను విషాద విషయము మరే దేశమునందునూ లేదు.

దరిద్రత

కు కారణమేమి? ఇతర దేశములు స్వాతంత్రశకలిగి పరిశ్రమలచే భోగభాగ్యము లనుభవించుచున్నవి. విదేశీయులు తమతమ దేశములందు తయారగు వస్త్రవాహనములను అన్యదేశములకు ఎగుమతి చేసి లాభములు సంపాదించి జీవించుచున్నారు. హిందూదేశమున్న ప్రతినిత్యయోపయోగ వస్తువులను దిగుమతిచేసుకొనుటయేగాని యెన్నదగిన ఎగుమతి ఒక్కటైనప్పు మరియొకండులేదు. అయ్యదేదియన కోట్లకొలదివిలువగల వెండి, బంగారములు హిందూదేశ దరిద్రతకు యింతకన్న మరొండు కారణమేమి కావలెను?

ఇట్టిదుస్థితికి ప్రభుత్వము కారణమైనను, ప్రజల అలసట, సోమరితనముకూడ కారణములని మనవకూడదు. ఈ దేశపరిస్థితులను చక్కగా గ్రహించిన

గాంధిమహాత్ముడు

నాయకత్వము వహించిన నాటినుండియు, దేశముయొక్క ఆర్థికపరిస్థితులు బాగుపడినగాని, మరెట్టి అభివృద్ధియు కలుగనేరదని గ్రహించి వెంటనే గృహపరిశ్రమల నుద్ధరింప బద్ధకంకణుడయ్యెను. హిందూదేశము తనబట్టకు, పొట్టకు ఇతరదేశములపై యాధారపడియుండు నంతవరకు దేశసౌభాగ్యము కలుగదని గ్రహించెను. పరిశ్రమలలోకెల్ల ముఖ్యపరిశ్రమయగు వస్త్రఉత్పత్తిని చేపట్టెను. పురాతనరాట్నము నుద్ధరించినగాని సామాన్య జనులకు జీవనోపాధి కలుగదని గ్రహించి

రాట్నము

బీదలపాలిటి కల్పతరువనియు, స్వాతంత్ర్యప్రియులకు ముఖ్యచిహ్నమనియు బోధించినాడు. రాట్నము కనిపెట్టుటచే తాను వర్తమానఆర్థికవేత్తలందరికన్న మిన్నయని ప్రకటించుకొనవచ్చునని తెల్పుచున్నాడు. ఆ మహామహుడు అంతగొప్పగా చెప్పుకొనుట రాట్నపరిశ్రమ నవీనయంత్రయుగమునకు పనికిరాదనియు, యంత్రములపోటీకి ఆగజాలదనియు, హిందూదేశమునకు కావలసిన వస్త్రములను రాట్నము తయారుచేయలేదనియు రాట్నముపై పనిచేయువారికి కూలి గిట్టుబాటు కాదనియు మొదలగు వింతకారణములను శాస్త్రవిద్యాప్రవీణులు నుడువుచున్నారు. వారిఆక్షేపణల నొక్కొక్కదానిని విచారింతము వారి మొదటియాక్షేపణ

మిల్లుల

పోటీకి రాట్నము ఆగజాలదనునది. గాని నేటి ఆర్థిక దుస్థితికి యంత్రములే ముఖ్యకారణములని నాతలంపు.

1 వస్త్రములుతయారుచేయు ఒకయంత్రమును సమగ్రముగా సమర్పి వస్త్రములుతయారు చేయుటకు లక్షలకొలది పెట్టుబడి కావలెను.

అందులకు పెట్టుబడిదారుడు కావలెను. మనముధరించు వస్త్రములకు ఆయంత్రము అనుర్పబడి పనిచేయుచున్న ప్రాంతజనులు ఆపెట్టుబడిదారుని దయాదాక్షిణ్యములకు లోబడవలెను. అనగా మనము ప్రజాజనులమై మనవస్త్రములు మనము తయారు చేసుకొనలేని స్థితినిగ్రహించిన పెట్టుబడిదారు రూపాయివిలువగలిగిన వస్త్రమును నాలుగురూపాయల కమ్మినను వేరుగతిలేనందున తీసుకొనవలసియుండును. ఒకవేళఏకారణముచేతనైనను తనయంత్రాలయమును మూసివేసిన ఆప్రాంతములకు మానభంగముతప్ప వేరు మార్గములేదుకదా! అటులనుటలో మరొకచోట నుంచి తెప్పించుకొనగూడదాయను ప్రశ్న యుదయించవచ్చును. అందుకు సమాధానము మరొక ప్రాంతమువారు ఈయంత్రమువని చేయుటలేదనియు, ఆప్రాంతములవారు వస్త్రములకొరకు అక్కరకలిగియున్నారనియు గ్రహించి ధరహెచ్చించినగత్యంతరమేమి? ఇందులకు నిదర్శనము జర్మనీయుద్ధమునందు పెట్టుబడిదారులగు ధనవంతులు అవకాశము దొరకగొని వెలలుహెచ్చించిన విషయము దేశీయులకు తెలియనిదికాదు.

దీనివలన మనముగ్రహించవలసిన దేమనగా సంఘము ఎప్పుడును పెట్టుబడిదారులగు కొందరువ్యక్తులపై ఆధారపడుట ప్రమాదము విషయము.

రాట్నము ఈసమస్యనెటుల పరిష్కరించుకొనునో గమనింపుడు. మొట్టమొదటిసంగతి దానికిదారగు పెట్టుబడిదారుడుండుటలేదు. ప్రతికుగ్రామములోను రాట్నములుగలవు. హిందూదేశమునందు నూటికి ఎనుబదిమంది వ్యవసాయదారులు వారుపండించు ఇతరపంటలతోబాటు కొంతభూమిలో ప్రత్తిపండించుకొనవచ్చును. ఆప్రత్తిని తినయింటియందే తీరికసమయములందు గింజల సహాయముతో ప్రత్తిలోనిగింజలువిడదీసి దూదిచేసుకొనవచ్చును. ప్రత్తిలోనిగింజలు పశువులకు పయోగించును. దూదిని గ్రామములోని దూదేకులవానిచేత ఏకించి ప్రతిఫలముగా తనపండించినవానిలో దేనినైనయివ్వవచ్చును. ఎండకాలము నందువ్యవసాయదారులకు పని యుండదుకదా? చల్లగా నీడపులోనికూర్చుండ యింటియందు హాయిగా రాట్నమువడకుకొని నూలుతయారుచేసుకొనవచ్చును. అట్లుతయారైననూలును తన గ్రామమునందేయున్న సాలెవాండ్రచే నేయించుకొనవచ్చును.

ఈప్రకారంము నూటికర౹౯మంది వ్యవసాయదారులైన భారతభూమి వారు తీరికసమయముగు ఎండకాలమందు తయారుచేసిన నూలుతో వారికికావలసిన వస్త్రములనేకాక వారిపైఆధారపడియున్న నవనాగరికులమని విఱ్ఱవీగుపట్టణవాసులకు [illegible] మందికి కావలసినవస్త్రములనుకూడ సప్లైచేయగలదను విషయముప్రతిసామాన్యుడు గ్రహించగలడు.

గ్రామమునందలి పేదరైతుకు, పేదసాలెవానికి దూదేకులవానికి జీవనోపాధికలుగుచున్నది. పరస్పరసహకారమువలనస్నేహబంధముగా ఘముగానల్లుకొనును సోమరితనముదూరమగును.

యంత్ర పరిశ్రమయందుగల విషయములలోపెట్టుబడిదారులవిషయము తెల్పిరాట్నపరిశ్రమవలనలాభమునుచెప్పితిని. ఇంకపెట్టుబడిధనమునుగూర్చిచెప్పెదను.

2 ఒకయంత్రమును సమగ్రముగా నమర్చవలసిన కొన్నిలక్షల ద్రవ్యము కావలసియుండునని ముందేతెల్పితినికదా? ఈయంత్రములు హిందూదేశమందు తయారగుటలేదు. ఇంగ్లండు, జర్మనీ మొదలగు విదేశీయులుతయారుచేయుచున్నారు. లక్షలకొలదివెండిబంగారమును విదేశములకంపి,దరిద్రచిహ్నమగుయినుమును దిగుమతిచేసుకొన్నాము.స్వదేశీయులుమనవెండిబంగారముతోధనవంతులగుచున్నారు. మనముదిగుమతిచేసుకొన్నయినుపసామానుచెడినచిల్లిగవ్వవిలువచేయదుకదా! హిందూదేశము నాగరికతయనివిఱ్ఱవీగుచూదిగుమతిచేసుకొన్న బియ్యపుమరలు, పిండిమరలు, ఆవిరి, విద్యుద్యంత్రములు [Electro] వస్త్రములతయారుచేయు యంత్రములు వేయేల చివరకు వడ్రంగినోట మన్నుకొట్టిన మరనాగళ్లు మొదలగుయినుపవస్తుమయమగుచున్న హిందూదేశము ఇట్టిదరిద్రస్థితిలోగాక మరెట్లుండును?

రాట్నపరిశ్రమ ఈప్రశ్నకుయేమిజవాబు చెప్పునోవిచారింతము? ఈపరిశ్రమకు పెట్టుబడిదారులేనందున పెట్టుబడిఅక్కరయేలేదనుట అతివిశదమేకదా! ఈపరిశ్రమకుకావలసిన పరికరములురాట్నము. మగ్గము, గిలక మొదలగుకొయ్యసామానులు ఈకొయ్య హిందూదేశమునందే విస్తారముగాలభించును. విదేశములకు వీటినిమిత్తముఒక్కచిల్లిగవ్వపంపపనిలేదు. ఈపరికరములు తయారుచేయు వడ్రంగులు ప్రతిగ్రామమునందు యున్నారు.బీదవారలగువీరికి జీవనోపాధికలుగును.ఈసామానుసామాన్యముగా యిరువదిసంవత్సరములు నిరాటంకముగా పనిచేయును. అప్పుడువీటినివంటచెరుకుగా యుపయోగించుకొనవచ్చును. గాలినబూడిద ఎరువుగాయుపయోగించును. ఈప్రకారందేశంలోని ధనముదేశమునందే యుండును. బీదలకుపనికలుగును. పెట్టుబడిద్రవ్యవిషయమై పైరెండుపరిశ్రమలకు గలభేదమును తెల్పితిని.

3 యంత్రపరిశ్రమలు గ్రామములోయేర్పాటుచేయుటకువీలులేదు. పెద్దపట్టణములయందుయంత్రములు అమర్చిసాగించుచున్నారు. పెట్టుబడిదారులుతమ సౌకర్యములనిమిత్తము యంత్రములయందు తయారగు వస్త్రములవిక్రయము నిమిత్తం, రైల్వేసౌకర్యములనిమిత్తం పట్టణములయందుండుట అనివార్యముగా తలంపబడుచున్నది.

కానిఈయంత్రములయందుపనిచేసి పెట్టుబడిదారు ధనాగారములనింపవలసినది పల్లెటూరిప్రజలు అభముశుభముయెరుగని గ్రామవాసులు హెచ్చుకూలిలభించునను వ్యామోహమునకులోనై పట్టణములకు ఆకర్షింపబడుచున్నారు.

హెచ్చుకూలిలాభముఉన్నదను విషయము ఒకింతసేపు యోచించిననూ నష్టములచూడుడు బొంబాయి, అహమ్మదాబాదులవంటి పెద్దపట్టణములలో గ్రామవాసియగుఈకూలి తనకుటుంబంతోనివసించలేడు. ఖర్చులనుభరింపలేడు. అందువలనతనభార్యాపిల్లలను యింటవదలి తానొక్కడే పట్టణమందు ద్రవ్యార్జనతలంపుతో వెడలుచున్నాడు. మొదటిలాభముభార్యాపుత్ర వియోగము. విద్యాగంధశూన్యులగు ఈపాటకజనులువేలకొలది పెద్దపట్టణములయందలికూలీలగుచున్నారుకదా? ఇట్టిపాటకజనుల అనువు ఆజ్ఞలలోనుంచువారెవరు? ఈకారణముకలహములు అశాంతి యేర్పడుచున్నవి.

ఇయ్యదిరెండవ లాభము.

ఇకమూడవలాభమును గమనించుడు. గ్రామములోనివసించు చున్నభార్యకునేడు. పట్టణములోని కూలిపనిచేసి సంపాదించి తినుట నిరాదరించిన భర్తకుభార్యకులేదు. గ్రామమునందలిభార్య,పట్టణమునందలిభర్త, కామాతురులై, కానిపనులుచేసి, సంఘమునుహీనస్థితికి తెచ్చుచున్నారు. ఈపాటకజనులు తనకుటుంబములతో యుండజాలనికారణముచేతనే కేళీగృహములు (వేశ్యవాటికలు), పానశాలలు (త్రాగుడు విక్రయశాలలు). పట్టణమునందు లెక్కకుమిక్కిలి. ఈమర్మరవిషయమును యోచించినకొద్ది హృదయముదుఃఖపూరితమగుచున్నది.

నేడునాగరకతయను, పేర, ఆమాయకులు గ్రామవాసులునగు పాటకజనులెన్నికుటుంబములు నాశనమగుచున్నవో ఒక్కింత యోచించిన తెలియగలదు. స్వేచ్ఛగా, ఆనందముగాతనయింట తాను రాజువలె ఉన్నదానితోతృప్తిచెంది స్వసంఘమునందు గౌరవమర్యాదలతో జీవించుగ్రామవాసిఎటులపరిణమించినదో! ఇయ్యదియంతయు ఈయంత్రములు మహాత్మ్యము గాకమరొండుకారణముకలదా!

ఇకరాట్నపరిశ్రమవలనలాభమును చూడుడు. గ్రామవాసులు తమగ్రామమునుంచి కదలనక్కరలేదు. తనయింటసుఖముగా భార్యాపిల్లలతోకలసి ఆనందముగా కష్టముచేసుకొని జీవించవచ్చును. నేతనేయుసాలెవాడు. దూదిపకుదూదేకులవాడు, రాట్నమువడుకు ముసలమ్మతమతమయిండ్లలలో ఈరాట్నయంత్ర మహాత్మ్యమును గానమొనర్చుచూ, స్వేచ్ఛగా, హాయిగా, కాలముగడుపవచ్చును. హిందూమహమ్మదీయుల కలహములుండవు. సంఘకట్టుబాట్లకుభయపడిదురాచారదూరులైయుందురు. నేడుయిట్టి వస్త్రపరిశ్రమవంటి గృహపరిశ్రమలేకనేగదా పరిస్థితులు తారుమారై గ్రామములపై ఆధారపడవలసిన పట్టణవాసులు పాశ్చాత్యనాగరకతామోహితులై గ్రామబునాదుల మొదలంటపెకలించివైచి గ్రామవాసులజీవనము దుర్భరముగానొనర్చి, పశుప్రాయులగా జేసివైచి, నేటి హీనస్థితికి కారణభూతులైరి.

నాల్గవ నష్టమునుతెల్పెదను. హిందూదేశమునందలి ముఖ్యవృత్తి వ్యవసాయముఅని తెల్పియుంటిని. మనదేశముపాడిపంటలతో సలరారుచున్నందువనే దీనికిరత్నగర్భయను పేరువచ్చినది. ఇయ్యదితననిత్యజీవనమునకు ఇతరులపైఆధారపడవలసినపనిలేదు. తానతినిన్నియితరులకు పెట్టగలిగియున్నది.

కానిఇంగ్లండువంటి ఇతరదేశములటుల కాదు పాడిపంటలుతక్కువ అందువలన, హిందూదేశమువంటి ఇతరదేశములపై నాధారపడవలసియున్నది. ఆంగ్లేయులు హిందూదేశమును తమ కాలిక్రిందఅణచిపెట్టియుంచుకొనిన కారణము రాజ్యకాంక్ష ఎంతమాత్రముకాదు తాను తయారుచేయు నిష్ప్రయోజకవస్తుసామగ్రిని అంగడిసామగ్రికి అంగడిస్థలమనునది ముఖ్యకారణము.

వారుప్రతియేట సిగరెట్లు, గాజుపెంకులు, యినుపముక్కలు, రబ్బరుసామానులుమొదలగునిష్ప్రయోజకవస్తువులనుహిందూదేశమునకు అక్కరయున్నా లేకున్నా నవనాగరకతయనుపేరమోహితులజేసియో, అధికారశక్త్యా బెదరించియో, దిగుమతిచేసి ఇందులకు ప్రతిఫలముగా భోజనపదార్థములను, వెండిబంగారములను, తీసుకొనిసుఖపడుచున్నారు. మనముదిగుమతి చేసుకొనుచున్న వస్తుజాలమువలన మనమెట్టిస్థితికివచ్చినది పాఠకమహాశయు తెలుపంగనిదికాదు.

ఇట్టి నిష్ప్రయోజక వస్తుజాలములోచేరిన యంత్రములను యినుపముక్కలు ఒక్కహిందూదేశమునేగాక ప్రపంచమునంతయు తారుమారుచేసినది. అదెట్లు? వివరించెదచూడుడు.

యంత్రనిర్మాణమునకు పూర్వము వృత్తివిభజనయుండెడిది. వడ్రంగులు, బియ్యముదంపువారు, గానుగద్రిప్పువారు, సామానుల ఒకస్థలమునుంచి మరొకస్థలమునకు తీసుకొనిపోవువారు చాకలివారు, నేయువారు, వ్యవసాయముచేయువారు, శిల్పిచాతుర్యధురీణులు, గాయకులు మొదలగు వివిధవృత్తులవారు జీవించుచుండిరి.

ఇందుకు ఒకవుదాహరణవినుడు. ఒకగ్రామముకలదు అందు ౨౦౦౦ వేలజనులు కలరనుకొందము ఆ ౨౦౦౦ జనులకు రోజుకుభోజనము నిమిత్తము సగటున ౨౦పల్లాలబియ్యము కావలసియుండును. ఆ ౨౦ పల్లాలబియ్యం తయారుచేయుటకు నూరుమందికూలివారు అర్ధపక్షము కావలసియుండును. అనగా ఒకగ్రామమునందు ఒక్కదంపుడువృత్తిచే నూరుమందికి జీవనాధారముకలుగుచున్నది. ఈప్రకారం యిరువైగ్రామములలో రెండువేలజనులకు ప్రతినిత్యముజీవనాధారముగాయున్నది.

కాని నేడు ఒక్కబియ్యపు యంత్రము (Rice Mill) ఈపదిగ్రామములవారికి కావలసినబియ్యము పదిమందిమనుష్యుల సహాయముతో తయారుచేయుచున్నవి. దీనివలనపదిగ్రామములలోని దంపుడుచేజీవించుచున్న రెండువేలప్రజలలో ఒకవెయ్యితొమ్మిదివందలతొంబదిమంది జీవనాధారశూన్యులైరి!

ఈప్రకారం హిందూదేశమునందు గృహపరిశ్రమలచే జీవించువారికి కోటమట్టిగొట్టి, యంత్రములు కోట్లకొలదిజనుల వృత్తిశూన్యులచేసి, పెట్టుబడిదారులకు లాభకారులై నిరుద్యోగసమస్యను లేవదీసినది. వృత్తివిభజన(Labour distbi- bution] మంటగలసినకారణమున దేశమునందలిధనము పెట్టుబడిదారులగు స్వల్పసంఖ్యాకులలో రక్తై అసంఖ్యాకజనులను అన్నమో రామచంద్రా యనుగతితెచ్చిపెట్టినది. మరియు, ధనవంతుల [Imperialist] పడిపంచల దయాదాక్షిణ్యములకులోబడునట్లుజేసి దాస్యమునుఅంటగట్టుటయే గాక విపరీతబుద్ధులుగల ఆర్థికవేత్తలచేతయారుచే యుచున్నది. దేశ దారిద్ర్యమునకు వింతకారణ

(౯ వ పేజి చూడుడు)

జాబులు

సికిందరాబాదులో మితపానసంఘము— కల్లు సారా దుకాణములు

సికింద్రాబాదులో మితపానసంఘము యున్నట్లున్నూ, కొంతకాలము క్రిందట బాగుగా పనిచేసినట్లున్నూ తెలియుచున్నది. అయితే యిప్పుడు ఆసంఘమేదనను యెచ్చటయున్నదియు, సంఘము యొక్క కార్యక్రమ నిర్వాహకసభ్యులు యెవరైనదియు, సంఘమునకు సంబంధించినసభలు యెప్పుడు జరుగునదియు, వార్తాపత్రికలద్వారాగాని, చేతినోటీసులవల్లగాని తెలియపరచునట్లు కానరాకున్నది.

దేశములో మితపానసంఘములు స్థాపించుటకు ముఖ్యోద్దేశ్యమేమనిన మత్తుపదార్థములు ప్రజలు మితముగా వాడునట్లు ప్రచారము చేయుట, మరియు అట్లుచేయుటలో కల్లు, సారా దుకాణములను ఊరియందల సరియైన స్థలములయందు నియమించుటకుగూడా అనసంఘమువారు యేర్పాట్లు గావింపవచ్చును.

మత్తుపదార్థములను పూర్తిగా విసర్జింపజేయుట మహా కష్టసాధ్యమైనపని అయినను వాటివాడుకను కొంత తగ్గించుట సాధ్యము. కల్లు, సారా మొదలగువాటి అలవాటువల్ల ప్రజలకు ద్రవ్యనష్టము, ఆరోగ్యనష్టము, మానవష్టము కలుగుచుండుట అందరికిని తెలిసినవిషయమే. ఎందరో గొప్పకుటుంబీకులు సహితము ఈదురలవాట్లపాలగుటవలన, నిరుపేదలై అన్నవస్త్రాదులకు కష్టపడుటగూడ మనము గాంచియున్నాము. ముఖ్యముగా ఈదురలవాట్లవలన కూలివాండ్రనేకులు యిడుములపాలగుచున్నారు. ఏరోజు జీవనము ఆరోజు సంపాదించుకొను పనివాండ్లు గాఢకష్టమునకు స్వల్పకూలిలో కల్లు, సారా మొదలగువాటికి, హెచ్చుభాగముగాని, సగముభాగమోగాని, ఖర్చుపెట్టి, మిగిలినదానితో తనకుటుంబీకులను పోషించవలయును. ఆకూలి సరిపోనందువల్ల కుటుంబీకులకు సరిపోవు భోజనముదొరకక, యెన్నోకాలము గడుపుచుందురు. ఇటువంటి దురలవాట్లను కొంతవరకు మాన్పుటయత్నించి, జయమందిన, కూలివాండ్రస్థితి బాగుపడును.

సికింద్రాబాదులో హైదరాబాదులోవలెనే కల్లుసారా దుకాణములున్న సంగతి యెల్లరకును తెలిసినవిషయమే. ఈదుకాణములు ఊరిమధ్య నుండుటవలన కలుగునష్టములు బహువిశదముగా, ఇదివరకే పత్రికలయందును, "గోలకొండ" పత్రికయందును పెక్కుమారులు వ్రాయబడిన కారణమున, యిప్పుడు మరల విశదీకరించుట అవసరమైనను, ముఖ్యమైనవాటినిమాత్రము చేర్చినాను.

మార్కెట్లసమీపమున గాని, స్కూళ్ళ సమీపమునగాని, సినిమాల సమీపమునగాని, ఇటువంటి దుకాణములుండుటవలన ముఖ్యముగా బాలురకు చాల చెడుపు కలుగును. ఏలనగా, త్రాగుబోతులు, మొగవారు, ఆడవారు, తాము త్రాగుటయేగాక సంసారములలోని చిన్నపిల్లలకు త్రాగుట అలవాటు చేయుట మనమందరము సాధారణముగా పైచెప్పబడిన స్థలములలో వెళ్లునపుడు ప్రతిదినము చూచుచునేయున్నాము. పాఠశాలలకువెళ్లు బాలురు ఇటువంటి దురలవాట్లను స్వయముగా వారుచూచుటవల్ల, వారుకూడ యీ దురలవాట్లపాలుగావచ్చును. దీనివల్ల యింకనూ బాలురెందరో, ముందు కలుగునో చదువరులే యూహింపవచ్చును.

రెండవది త్రాగుబోతులు దుకాణముల పరిసరములలో యుండిన దుకాణములయెదుట రోడ్లనాక్రమించి, త్రోవనడచువారికి యెంతకష్టము కలిగించునదియు వారిలోవారు పోట్లాడుకొని అల్లరిచేయుటయును. అందరు ప్రతిరోజు గాంచుచునేయున్నారు.

మనపట్టణము రానురాను విస్తీర్ణములో మహాయభివృద్ధి చెందుచున్నది. మరియు జనసంఖ్యదానికి తగినటుల హెచ్చుచున్నది. దెబ్బదెబ్బయపరచి రోడ్లలో దుమ్ము, ధూళి లేకుండునట్లున్నూ, వర్షాకాలములోబురద, బాడీ లేకుండునటులున్నూ, కంటోన్మెంటు యధికారులు చేయుచున్నందులకు ప్రజలెంతయు కృతజ్ఞులు. ఏమియు బాగుగా యుండును. దుమ్ము ధూళిని మనము గమనింపక పోవచ్చును! అయితే ఈయవ్యాధికి యిదికూడ ఒకకారణమని పాశ్చాత్యవైద్యులు అభిప్రాయపడుచున్నారు. కావున దీనివిషయమై ఆరోగ్యాధికారులు సాధ్యమైనంతవరకు శ్రద్ధగొనవలెను. నగరమును ఇంతయభివృద్ధిచేసి, కల్లు, సారాదుకాణముల నియమించుటకు సరియైనచోటుల జేర్చరచిన మంచిది.

మన నగరవాసులు యిప్పుడిప్పుడు వారి హక్కులను గుర్తెరుగుచున్నారు. కాన ఈవిషయమైగూడ శ్రద్ధవహించి బాగుండును, మరియు యిచ్చట "మానవసేవ సమితి" యను యున్నది. ఆసంఘమువారు అన్నివారుపండుగసమయమున తీవ్రహింసగురించి చాలా ప్రచారముచేయుదురు. ఆసంఘమువారు ఈయూరనున్న గొప్ప గొప్ప సాహుకార్లు ప్రజలకొఱకు పాటుపడువారున్నూ, ఈవిషయమై యెవరైన పాటుపడిన, మనము లాభముబొందకపోము.

సికింద్రాబాదులో నూతనముగా ఏర్పాటుగావించినయూరిలో సమగవిన్యాసం దా మరియు వారికి యొకపరస్పర తరకాలయమును నిర్మించి అన్నవస్త్రాదులనులోటు లేకుండునటుల చేయుటకు కారణభూతుడైనరేట్ కస్టోమ్ మెంట్ బోర్డు ప్రెసిడెంటుగారైన సాండిమర్ దొరగారికి మనమెంతయు కృతజ్ఞులము.

పైచెప్పబడినకార్యము స్వల్పకాలములో చాలవరకు యధికారులసహాయముతో సెక్రటరీ ఆసోసియేషన్ వారు నెరవేర్చగలిగిరి కావున కల్లుసారాదుకాణములను ఊరిమధ్యమునుండిమార్చి, ఊరియవతలనైనను నియమించుటకు ప్రజలు పాటుపడిన స్వల్పమైనకార్యము. చిన్న మునిసిపాలిటీలలోగూడను, మత్తుపదార్థముదుకాణము యూరిచివర నొకమూలన నియమింపబడియుండును.

మనపట్టణము మునిసిపాలిటీలకన్నను చాలాపెద్దది అన్నటుచేసిన ప్రకారము ఈదుకాణముల యూరియవతలనేలనియమించగూడదు? హైదరాబాదు పట్టణములో హైకోర్టులో కల్లు సారాదుకాణములులేవు. మరియు ఆటుకటి దుకాణములకు పెద్దకాంపౌండ్లుగలవు. ఆఫాలీసులములో అచ్చట వెళ్ళువారు కూర్చుండుదురు. కల్లుసార దుకాణములకు యెదుట కాంపౌండ్లుయుండుట యత్యవసరము.

పైవిశదీకరించబడిన సంగతుల బాగుగాఆలోచించి మనబోర్డువారు కేవలకర్తవ్యానుసారముగా పాటుపడిన వారి కెనిది సులభమయినపని.

సికింద్రాబాదు ౧౩—౨—౧౯౩౪ } ఎం. సత్యారావు ఎల్. ఎమ్. బి.

శ్రీదిండిమహోత్సవము

(సికింద్రాబాదు)

౧౩ ఫిబ్రవరి ౧౯౩౪ సోమవారమురోజున రాత్రియందు ౧౦ గంటలకు, శ్రీ...లేశ్వరస్వామివారి దేవాలయమునందు తాళిసప్తాహమును గురించి వూరేగింపు జరిపిరి.

వూరేగింపుసమయమున యాత్రికులు పట్టువస్త్రములు. మరియు చెంచెలంగారలు వ్యాపారస్థులును తమ కోట్లనమూని ఊరేగింపు వెంబడియుండిరి.

ఈతాళిసప్తాహము సికింద్రాబాదు సాహుకారుల సహాయమున జరుపబడినటులుగా తెలియుచున్నది. ముఖ్యముగా ... నాయుడు ... అన్నం రత్నయ్య, ... శివరాం, రాంనాథ్ ... మరియు శంకర్ రావు నాగెళ్లి వర్గయ్య వీరలసహాయమున పయి యుత్సవము సంతోషముగా జరుపబడినది.

వూరేగింపు సందర్భమున ప్రతివారు తిరుకోట్లు మూసి వేయుట మరియు అంగళ్లలో పొల్గొనుట చూచినవారికి ఏకమత్యము వెల్లడియగుచుండెను. వారివలన హైదరాబాదుహిందువుల నేర్చుకొనదగినదని చెప్పగలను.

సాహుకారులు పయిపుణ్యోత్సవములతోపాటు విద్యవిషయమయికూడ కొంత మార్పు చూపగలరనిప్రార్థన. ముఖ్యముగా బాలికల ఉన్నతపాఠశాలలకు సహాయముచేయుట మంచిది.

ఇట్లు
బొ...ం నరసింహులు
పట్టలవర్తకులు ఉస్మానియాబజారు

కీ. శే. ఉటుకూరు లక్ష్మీనారాయణగారు

మరికొన్ని బాష్పకణములు

హరిజనులకు తీరని నష్టము

మహారాజరాజశ్రీ వుటుకూరి లక్ష్మినారాయణగారి మరణవార్త విన్నప్పటినుండియు హరిజనులమగు ఖమ్మంనివాసులము చాలదుఃఖించుచున్నాము. తృతీయాంధ్రమహాసభయందు హరిజనులు సభలోకి రాకూడదని పట్టుపట్టిన సనాతనవర్గీయులతో జయించి మమ్ములనుసభయందు ప్రవేశపెట్టిననాయకులువారు కొదుమారు (గావున హామునే కాక ఖమ్మంలోవున్న హరిజనులమేమిగూడావారి ధర్మప్రవర్తనశక్తి సామర్థ్యములు, రైతురక్షణయందలిపట్టుదల, మహాజనులయందు వారు చూపిన ప్రేమ యెరుగుదుము, దేశాభిమాని, ఆంధ్రనాయకుడు, సుగుణవిరాజితుడు, ప్రతివ్యవహారములో నిర్వహణదక్షుడు, రైతుసంఘాభిమాని, ధీరోదాత్తుడు. సుశీలవంతుడు మతభేదములు పాటింపనివాడు ప్రతిమతము సమానంబుగాచూచు వృత్తిమహాపురుషుడగు వారి అకాలమరణమున ముఖ్యముగా మాహరిజనులకుతీరని నష్టము వాటిల్లెను.

ఒకహరిజనుడు

* * * *

ఆర్యసమాజికుల విచారము

వుటుకూరిలక్ష్మినారాయణ మరణమువలన కొమమూరి తయితులవిచారము చెప్పుటకు వీలులేదు. వారి విచారమే కాక ఆర్యసమాజీకులైనమేము వారిమరణమునకు ఎంతయోచింతిల్లుటయే కాక వారిఆత్మకుశాంతికలుగునట్లు భగవంతుని ప్రార్థించుచున్నాము.

ఆర్యసమాజీక్
బాబురాంఖమ్మం
తా॥ ౧౩_౨_౧౯౩౮.

* * * *

హరిజనులకు, వితంతువులకు తీరనినష్టము

కీ. శే. వుటుకూరిలక్ష్మినారాయణగారి మరణమువలన నేను మిక్కిలిచింతించుచున్నాను. కొన్నికష్టములపాలై ఆ శేషమంది వితంతువులవివాహములు చేయించిరి. అయిన అనవితంతువివాహములు చేయించవలయునని ప్రయత్నములపై యుండిరి. వారుహరిజనులయందు చూపినప్రేమను నేనువర్ణింపజాలను. ఎందుకనగా ఈవిషయములో వారికివచ్చినకష్టములుఅన్నిజయించి వారుపట్టినపట్టు నెరవేర్చుచుండిరి. వారుమాఇంట్లో జబ్బుగావున్నసమయమందు ఆ నేక దేశాభిమానులు వచ్చి చూచుటయేకాక బీదహరిజనులుకూడవచ్చి ప్రేమతో చూచి మఖ్యించుచుండిరి. వారిమరణమువలన హరిజనజాతికినష్టమే కాక వితంతువులుగావున్న సోదరీమణులుకొందరు ఎంతయో దుఃఖముచేత విలపిల్లుచున్నారు.

వ॥ అమృతలాల్
టింబర్ మర్చెంట్ ఖమ్మం.

కీర్తిశేషులకుటుంబమునకు సమాశ్వాసలేఖలు

పితృవియోగముచే దుఃఖార్తులైయున్న శ్రీయుత ఉటుకూరువెంకటరామారావుగారికి వచ్చినకొన్ని సమాశ్వాసలేఖలు యీ క్రింద ప్రకటింపబడుచున్నవి.

౧.

చిరంజీవి వెంకటరామారావుకు, ౫_౨_౩౮.

మీనాయనగారు చనిపోయినవార్తవిని చాలాచింతిలుచున్నాను, ఎక్కువవిద్యావంతుడు కాకపోయినను, దేశకార్యతత్పరత, ధైర్యసాహసములు, కార్యోత్సాహము స్వార్థరహితమగుకార్యదీక్ష, ఇవిమీనాయనగారికి భూషణములుగానుండెను. తృతీయాంధ్రమహాసభ నిర్వహణమున వారికార్యదీక్ష నేనెరుగుదును. ఇట్టి శక్తిమంతుడు కార్యనిర్వాహకుడు చనిపోయినందుకు విచారింపవలసినదే కానీ మనదేశమునందలి నష్టమునుభరించుకొనుటకు తప్పదు. మరి మేల్కొనవలసినది. మీతల్లిగారికిని కీ॥ శేషునిసోదరులకును దుఃఖోపశమనము కలిగించుగాక. తాపత్రయము మీతల్లిగారికి పరామర్శను తెల్పుము.

విధేయుడు
మా. హనుమంతరావు

౨.

శ్రీయుత ఉటుకూరు వెంకటరామారావుగారికి,

మహాశయా,

తమనాయనగారి మరణవార్త వినవలసివచ్చినందుకు చాలావిచారిస్తున్నాను. ఈనెలలో భారతదేశపుప్రతిభాగం, తనవంతుకు మహత్తరులను పోగొట్టుకుంటూవున్నది. నిజాంరాష్ట్ర ఆంధ్రభాగంకూడా ఈమహోద్యోగాన్ని తప్పించుకోలేకపోయింది. వారుగల స్వల్పపరిచయంలోనే కీర్తిశేషుల, కార్యదీక్ష, దైర్యోత్సాహములు, మూర్తీభవించిన జీవితం, సంఘసేవాభిలాషులందరికి ఆదర్శప్రాయమైనదని గోచరమైనది. అటువంటివారిని పోగొట్టుకొన్నమీకొకరేగాక, మనమందరము దురదృష్టవంతులం. నిజాంరాష్ట్రాంధ్రదేశానికి తీరనినష్టం:

పరితాపభరితమైయున్న మీకుటుంబానికి సాధ్యమైనంత సానుభూతి ఎక్కువ యేమీచేయజాలక పోవడంవల్ల కీర్తిశేషులఆత్మకుశాంతినివ్వుటకు ఈశ్వరున్ని కోరుతున్నాను,

ఇట్లు
కోదాటి నారాయణరావు

౩.

మహాశయా,

మీనాయనగారు చనిపోయినవార్త వినడం, ఎంతయో విచారకరము. అయినను చేయునదిఏమియులేదు. ఇకముందువారిస్వర్గప్రాప్తికై చేయుకార్యములు సాగించుచున్నారనివిన్నాక, ఈశ్వరసృష్టిలోగల ప్రతివ్యక్తియును ఒకప్పుడు ఈ దేహమును వదులుటయే. అందుకుచింతిల్లవలసిన అగత్యములేదు, మహా దైర్యశాలురు, అత్యుత్సాహముతో వారికినేని కార్యసకలము నెరవేర్చగలరు. మీసంతతి మీవారికి స్వర్గప్రాప్తి, విమిత్రాయుదమునివము చేయుతూగకున్నది. ఆయనమతము కేమి తెలియునివారికొరకు ఇంతకుమిక్కిలి వ్రాయజాలను. కీర్తిశేషులఆత్మశాంతికి భగవానుని ప్రార్థించుచున్నాను.

ఇట్లు
వి. అనంతరాయగుప్తా,

మహకమనిజామత్ ఆబ్కారి
ముల్కెసర్ కారెఆలీ

యిష్తెహార్

దీనివల్ల తెల్యచాయటం ఏమనగా. మహమూదుఆబుకారి. బల్దాలసికింద్రాబాద్: వజిలేమెదక్. అత్రాపుబల్దాల మహబూబ్నగర్. తాలూకాభోనగిర్ వపత్రి. బీపేటరాజంపొయ్యట. వమాలీతుమ్మేద తాలూకా కామారెడ్డి వమొల్లారెడ్డి జిలానిజామాబాదు. వపర్భని కరీంనగరము. ఉస్మానుబాదు ఆసఫాబాదులో మద్రాసిసిస్టము జారిఅయ్యివున్నది కావున యేవ్వార్లయింతెజాముఅయితే మద్రాసుసిస్టముపైన అయినదో ఒకవేళఆవూరులలోనంబర్లు వేయకుండగీయుటము విమయమయ్యి యెవరైన మొగుబరి చేసినట్లుఅయితే మొగుబదుకుజరేతావాలలోనగ మహిన్హా(౧౦౦)రూపాయిలవరకు యినాముదలెయివ్వబడును.

ఆ మొగుబరుదరుఖాస్తు మొగుబరిలోపూరిసేసు. మరిన్ని ఇంటిపేరులేక సర్వీసెంబరు. వ్రాసిటప్పాజరిరూన మొహాతమిము జిలాను. లేమ హకమాజామతుకు పంపవలెను. సదరుదరుఖాస్తులో యెన్నిరోజులనుంచి గీస్తువున్నదిలేకగీయుటను. అయ్యివుంటె యెన్నిదినములు అయ్యినది. సరాహాతుచేయవలసినది. మొగుబరిచేసేవానిపేరు రహస్యముగావుంచబడును. యెవ్వరికిని తెలియచాయబడదు.

మదద్గారె నాజమెఆబ్కారి

జిల్లాల వార్తలు

జొన్నచేనుమధ్య శవము

హైదరాబాదు (దక్కన్); ౧౫_౨_౧౯౩౮

మెదకుజిల్లాలోని రామాయంపేటతాలూకానిజాంసాగర్ ప్రాజెక్టుసమీపములో జొన్నచేనుమధ్య ఒకశవముదొరికినది. ఆశవము కుళ్లిపోయియుండెను. గుర్తించుటకు వీలులేదు. ఇది దుర్వాసనవల్ల తెలిసినది. లేకున్న అడవిలోదొరకుట దుర్లభము. ఇప్పుడుదీనిని పోస్టుమార్టంచేయగా యెవరో కత్తితో పొడిచినట్లు తెలియుచున్నది.

పక్కయెముకయెదలోకిపోవుట

హైదరాబాదు (దక్కన్): ౧౭_౨_౧౯౩౮

జిల్లా ఔరంగాబాదునుంచి యిట్లు తెలియుచున్నది. ౧-౨ ఫిబ్రవరి ౧౯౩౮ సాయంత్రం ఒకనవయువకుడు దీర్ఘచతురముల త్రొక్కుట కొరకు మైకవ్వుచుండ రోడ్డుమలుపులో వేగముగా ఒకగుఱ్ఱపుబండితో ఢీకొన్నందున యువకుడుక్రిందపడి, ప్రక్కలోనియెముక విరిగి ఎదలోకి గుచ్చుకొని స్పృహతప్పిపడియుండెను, కొందరుచేరి ఆసుపత్రికిగొంపోవుచుండిరి, దారిమధ్యలోనే మరణించెనని తెలియుచున్నది.

జగడము వారింపబోగా తుపాకిపేలుట

(స్వ. విలేఖరి) మొగిలిగిద్ద ౧౮_౨_౩౮

కొన్నిసాయంత్రము చెక్కలఅంతయ్య అనువాడు గల నొక మొగిలిగిద్ద తెనుగువాడు మనుమరిమంచి వచ్చుచుండగా త్రోవలో నొకమాదిగవానితో పోట్లాడజరిగెను. వారి జగడమును వారించుటకై రంగధామపూజారియగు రంగాచారిదగ్గరకి వెడలి అంతయ్యగదనున్న తుపాకిని లాగుకొనెను. లాగుచుండగానే తుపాకిపేలుటచే అంతయ్య పదవత్సరముల బాలుని భుజమునకు గొప్పగాయము తగిలెను. వెంటనే పర్గీదవాఖానకు తీసుకొనిపోయిరి. పోలీసువారు విచారణచేయుచున్నారు.

జాగీరుబలో మాఫీ

౧౫ ఫిబ్రవరి ౧౯౩౮

నవాబు యినాయత్ ఆలీఖాన్ జాగీర్దారుగారు తమ జాగీరగు యెల్లారెడ్డి జిలా బీదరులో పంటలు లేనందున రైతులపై దయదలచి ఖరీఫ్పన్ను రూపాయికి రెండణాలచొప్పున యీసవత్సరము మాఫీచేసినారని తెలియుచున్నది. జాగీరుదారుగారి ఔదార్యమునకు కృతజ్ఞత తెలుపుచున్నారు.

ముగ్గురికి పులి గాయములు

గ్రామములోనింకను పులిభయముండుట

హైదరాబాద్ దక్కన్; ౧౬_౨_౧౯౩౮:—

చింతకోటితాలూకాయిలాకాలో ఒకగ్రామమగు నిమ్మపల్లెలోకి ఒకపులి ఊదయము నా గంటలకు ఊరిలోకివచ్చి ఒకమనిషినిగాయపరిచెను కొంతమందిజనులు రాళ్లు తుపాకులు, కఱ్ఱలు, చేతబట్టుకొని దానిని బెంబడించిరి. దగ్గరనున్న పొందపడిగముండ్లచెట్లలో చేరవలికెను. అప్పటికిజనులు బెంబడించి రాళ్లువిస్రవా యిబ్బుముగించప్రయత్నించిరి. కాని అదియెట్లుకోవా యింగియుగ్రమైయాడికినయికి గాయపరిచెను, మరలముండ్లచెట్లలో కనపడకుండపోవలికెను. దానిభయమువల్ల అదిజిక్కుబడలేదు. జనులు భయమువల్ల మిక్కిలిపడికిపోవుచున్నారు. ఇప్పుడుముగ్గురు గాయములతో ప్రభుత్వ సర్కారి దవాఖానాలో నున్నారు. వీనిని చింతకోటిదవాఖానాలో చేర్చిరి కాని వారిబ్రతుకుటదేవుడు, వ్యాధిమూలముగా పొందపడగలోనేయున్నదని తెలియుచున్నది.

స్థానిక వార్తలు

మహారాజాబహద్దర్ గారికి సత్కారము

హైదరాబాదు (దక్కన్) ౧౮-౫-౧౩౪౪ ఫ. ఘ. శ. నిజాం ప్రభుత్వ ప్రధానామాత్యులగు హిజ్ ఎక్సలెన్సీ మహారాజా సర్ కృష్ణప్రసాదు బహద్దర్ గారు ౧౭ ఫర్వర్ది ౧౩౪౪ ఫ. నాడు ౪ గం. ౩. ని. కు బంజారా కొండలో సిటీఖజానా ప్రారంభోత్సవము జరిపిరి. సయ్యదు మహమ్మదు మెహదీసా॥ ప్రాబెహాకూమతు సర్కారు అలీ కార్యదర్శి గారు ప్రేంప్రభత్ అను పేరుగల సొంతభవనములో ఒకవిందు ఏర్పాటు గావించియుండిరి. ఇందులో గొప్ప సర్కారీ ఉద్యోగులు, గొప్ప యూరోపియనులు, మరియుకొందరు ప్రముఖులు పాల్గొనిరి. ఈభవనము మిక్కిలి యెత్తు ప్రదేశమందు పూర్తిగా సిమెంటుతో కట్టబడియున్నది. దూరమునకు యిదియొక గొప్పశిలాసనగా కనపడును. చక్కని ఆరలు. విశాలప్రాంగణము, పలువిధములైన చెట్లు పుష్పములతలు యిదియున్న యుగలిగి భవనము మనోహరముగ నుండును: ఈభవనము పైనుండి చూచిన మౌలాలీగుట్ట హుస్సేనుసాగర్, ఫలకునుమా, చార్ మినార్, మక్కామసీద్, హైదరాబాదునగరము కనబడును. నాల్గుసంవత్సరముల క్రిందట నాయంత్రము బంజారాగుట్టపయికి పోవుట మిక్కిలి భయమై యుండెను. గొప్పశిలలు, చెట్లు, కంపతప్ప మరేమియు లేకుండెను, అప్పుడు యిక్కడి సలము కొనేవారికి యొకరముల ప్రకారము దొరుకుచుండెను. ఇప్పుడు గజముల ప్రకారము మాత్రమే దొరుకుచున్నది. శ్రీయుత సయ్యద్ మహమ్మదు మెహదీ గారి ధైర్యమువల్ల భయంకరమయినట్టి గుట్టకూడ నివాసయోగ్యముగ నుండునట్టి గుట్టపై సడకలుచేయించబడినవి. బావులు త్రవ్వించబడినవి పలువిధములైన సౌకర్యములు చేయించబడినవి. యిప్పుడు శ్రీవారు సినిమాయంత్రము నేర్పాటుచేసినారు. శ్రీకృష్ణప్రసాదు బహద్దరు గారు నాయంత్రము ౫ గంటలకు సిటీఖజానా ను తెరిచిరి. అప్పుడు సిను. నా తా ౪ గం ౫ పైకివచ్చినమాదరి వర్షము సొంపుగానుండెను. ఆదివిని దొరు గావించినందుకు ప్రేక్షకులు మిక్కిలి సంతసించిరి. అలీనవాబుజంగు బహద్దరు గారు శ్రీకృష్ణప్రసాదు బహద్దరు గారికిని పుష్పమాలాలంకృతుల గావించిరి.

నవాబు అఖీలుజంగు బహద్దరు, నవాబు అలీనవాబజంగుబహద్దరు నజీరుజంగుబహద్దరు, నవాబు శిరజ్ యారజంగుబహద్దరు, నవాబు రహమతుయార్‌జంగుబహద్దరు నవాబు సుల్తానుయార్‌జంగుబహద్దరు, మిస్టర్ మెహదీఖాన్ ఫాజల్, మిస్టరు లక్ష్మణ్ రెడ్డిసా॥ మొదలగువారు విందులో పాల్గొనిరని తెలియుచున్నది.

మోటారుకారుకాదు—గుఱ్ఱము

నాయబ్ నాజం బల్దియాగారి క్షమవలసినది

౧౭-౫-౧౩౪౪ తేదీనాడు గలప్రాటరవక్కన్ పత్రికలో „ఇప్పు పఘాయిబల్దియాపీరు” అనుశీర్షిక క్రింద మహమ్మద్ హైదరలీసా॥ వకీలుగారు. ఒక వ్యాసమువ్రాయుచు పురపాలక శుద్ధత పూర్వమునయున్న కొనబడిన పురపాలక సంఘము సేవప్పటి కాలములో కంటె యిప్పుడు యెంతయొక్కువ యైనదనుచు, దీనికి కారణము యెన్నుకొనబడిన ప్రతినిధులలో పురపాలకశుద్ధము తెలిసినవారు చాల కొలదిమంది గనుడుచున్నారు, సాధారణముగా గొప్పఅధికారులు నగరములో చక్కగా తీర్చియున్న మంచి సిమెంటుబాటు రోడ్లపయిరను బాటుల్లో అతివేగముగా సుఖముగా వెళ్ళునపుడు వారికి యిరుకైన గొందులసంగతి యెట్లుల తెలియును! కాబట్టి యిటగొప్పవారికి వాస్తవమగు హీనపరిస్థితులు మనస్సు పట్టవలెనన్న వారిని నట్టేపజపరిస్థితులజూపించు గొందుల్లో సెమ్మదిగా నడిపించవలెను. సెమ్మది ప్రయాణమునకు యుపసరమగు మోటారుకారును నాయబ్ నాజం బల్దియా గారికి మంజూరుచేయుటకు మనమెన్నుకొనబడిన ప్రతినిధులకు పారిశుద్ధ్యసమయము చక్కగా తెలియునూచించుచున్నది.

తుదకు హైదరలీగారు యిటుల ముగించినారు. ప్రభుత్వ నియోజితుడగు యూసఫలీసా॥ చమత్కారముగా చెప్పినటుల „నాయబ్ నాజంసా॥ గారికి దౌరాచేయుటకు మోటారుకునారంగా గుఱ్ఱమిచ్చినయెడల నట్టేమాటలుపోయి శ్రీయుతుగుము. నప్పుడు చిన్న చిన్న గొందులు తుభపడును.” యని వ్రాసినారు.

తహశ్శీల్దారుల మార్పులు

౧౫ ఫర్వర్ది ౧౩౪౪ నాటి హైదరాబాదు దక్కన్ మాలుజార్ మంత్రి యిష్టానుసారంగా నూచేదారు సా॥ గారు తహశీల్దారులమార్పు యీక్రిందివిధముగ చేసినారు.

౧. ఖలీలొద్దీన్ సా॥ తహసీల్దారు గారిని గున్నూరుమనగరు పర్గణా ఔరంగాబాదునుండి గుల్బర్గా పర్గణాకు

౨. మీర్ ఖాదరలీఖాన్ సా॥ తహసీల్దారుగారు నల్లగొండ, గుల్బర్గా పర్గణానుండి ఔరంగాబాదుపర్గణాకు

౩. వహీదొద్దీన్ తహసీల్దారుగారు నాందేడుపర్గణా ఔరంగాబాదునుండి పర్గణావరంగల్‌కు

౪. జమీరొద్దీన్ అహమదుసా॥ తహసీల్దారు పరాకల్ పర్గణా వరంగలునుండి ఔరంగాబాదు పర్గణాకు

౫. జైనాలాబొద్దీన్ ఖాను తహసీల్దారు పాథరీ పరగణా ఔరంగాబాదునుండి మెదకు పరగణాకు

౬. అమీర్ అహమదుసా॥ తహసీల్దారు దేవరకొండ పరగణా మెదకునుండి గుల్బర్గా పరగణాకు

౭. సయ్యదు మహమూదుఖాదరుసా॥ తహశీల్దారు, మదదుగారుమాల్ జిల్లాబీదర్ పరగణా గుల్బర్గానుండి పరగణా మెదకు

౮. వెంకటరామయ్య తహసీల్దారు అమరాబాదు పరగణా మెదకునుండి ఔరంగాబాదుపరగణాకు

౯. పటేలుల్ రహమాన్ సా॥ తహసీల్దారు మదదుగారు మాల్ జిల్లా పర్భని పరగణా మెదకునుండి గుల్బర్గా పరగణాకు

౧౦. బషీరొద్దీనుసా॥ ఖురేషి తహసీలుదారు చించోలీ పరగణానుండి ఔరంగాబాదుపరగణాకు

౧౧. గోవిందరావు తహసీలుదారుసా॥ పాల్వంచ పరగణా వరంగలునుండి మెదకుపరగణాకు

౧౨. సయ్యదు అహమదుసా॥ తహసీలుదారు మహబూబునగరు పరగణా మెదకునుండి వరంగలు పరగణాకు.

ట్రెంచిగారికి విశ్రాంతి

మ. ఘ. . ఫర్మానుయేర్పాట్లు

మాలుజారి కోశ్యాలిశాఖామంత్రియగు కర్నల్ ట్రెంచిగారు వీక్షీలు సెలవు తిమాపదవినుండి విముక్తి జెందగలరనియు, అప్పుడు ఆమంత్రిపదవిలో టాస్కరు గారు చేయుదురనియు టాస్కరుగారిస్థానములో, ఆర్. యం. క్రాఫర్డ్ గారునియమింపబడిరనియు టాస్కరుగారికి ఉద్యోగకాలపరిమితిగా ౧౯౩౫ జనవరి ౧వ తారీఖునుండి మూడేండ్లు హెచ్చించబడినదనియు మ. ఘ. వ. ప్రభువుగారిఫర్మాను అయినది.

మరణము

హైదరాబాదు (దక్కన్); ౧౭-౫-౧౩౪౪:— మొన్న టికనివారము నాడు మోల్వీసయ్యదుమహమూద్ అహమదుసా॥ గారు కీర్తిశేషులైరని తెలియుచున్నది.

బాలికల ఉన్నతపాఠశాల

ప్రత్యేక వైద్యతరగతుల ఏర్పాటు

ఈవిషయమున ఇంతకుముందు చేయబడిన ప్రకటనలో కొన్ని మార్పులు కావలసివచ్చినది. కనుక వివరములు మరలప్రకటింపబడుచున్నవి.

ఈ ప్రత్యేకతరగతి శుక్రవారము (౨౨ ఫిబ్రవరి ౧౯౩౫) నాటినుండి ఆరంభమగుచున్నది. వారమునకొక్క దినము (శుక్రవారము నాడు), మాత్రము బోధింపబడును. ఆనాడు బోధనసమయము సాయంత్రము గం: ౩-౩౦నుండి గం: ౪-౩౦వరకు ఈయేర్పాటు వైద్యశాఖ డైరెక్టరు గారివలన చేయబడినది.

ఇతరవివరములు కావలసినవారు నావలన తెలిసికొనవచ్చును.

౧౯—౨—౩౫ }
కత్తెఅక్ష్మీవిలాస }
సుల్తాన్‌బజారు }

నారాయణరావుగారు,
ప్రధానోపాధ్యాయుడు.

ఆంధ్రబాలికల పాఠశాల

గౌల్లిగూడ

౧౧వ ఫర్వర్ది సం॥ ౧౩౪౪ ఫసలి శుక్రవారము ఉదయము ౧౧ గంటల సమయమున పత్తెరఘాటా సమీపమున నుండు శ్రీవెంకటేశ్వరస్వామి గారి తిరుకల్యాణమహోత్సవసందర్భమున శ్రీయుత సర్. రాజాకిషన్‌ప్రసాద్ బహద్దరు గారు దయచేసి యుండిరి. ఆసమయమున పైనుదహరించిన పాఠశాల బాలికలు, పాటలు, కోలాటములు మున్నగునవిచూచి ఆనందించి పాఠశాల కార్యదర్శి గారిని తమసముఖమునకు రానియోగించి ౧౫ రూప్యములను బాలికలవిద్యాభివృద్ధి నిమిత్తము బహుమతిగా నొసంగిరి.

సర్ అక్బర్ హైదరుగారి ఢిల్లీప్రయాణము

శ్రీయుత నవ్వాబ్ సర్ అక్బర్ హైదర్ నవాజ్‌జంగ్ బహద్దర్ గారు ౧౫ ఫర్వర్దీ ౧౩౪౪ సాలు ఆదివారం సికింద్రాబాదుస్టేషను మార్గంగా ఢిల్లీ వెళ్లినారు. అక్కడ సంస్థాన మంత్రులసభ జరిగినది.

ఉస్మానియా పట్టప్రదానోత్సవము

విశ్వవిద్యాలయపు పట్టప్రదానము సోమవారము తేది ౩౦ ఫర్వర్దీ ౧౩౪౪ నాడు సాయంత్రము నాల్గున్నరఘంటలకు పుబ్లిక్ వ్యాయామశాలలో జరుగును.

గోలకొండ పత్రిక
శ్రీభావనామ సం॥ మాఘ బ॥ 3
గురువారము

సెకండరీవిద్య

ఇదివరలో మేము సెకండరీవిద్యను గురించి కొంత చర్చించియుంటిమి. ఈవిద్య చాల ముఖ్యమగుటచే మరికొంత వ్రాయ నవసరమయ్యెను. ఇదివరలో సెకండరీ పాఠశాలలో ప్రధానవిద్యాపద్ధతి మాతృభాషామూలమున నుండవలెనని నిరూపించియుంటిమి. ప్రైమరీ శాఖలో విద్య మాతృభాషలోనే యుండవలెనని యొప్పుకొనువారు సహజముగా సెకండరీలోకూడ విద్య మాతృభాషలోనే యుండవలెనని యొప్పుకొనవలసివచ్చును. ఏలన ప్రైమరీలో ఉర్దూయొక్క కాని ఆంగ్లముయొక్కగాని వాసనయే లేని విద్యార్థి లెటాలున ౬ వ తరగతి (ఇప్పటి ౧ వ ఫారము) లోనికి వచ్చిన వెంటనే తన మాతృభాషను వదలి ఉర్దూలోగాని ఇంగ్లీషులోగాని పాఠములన్నియు నెట్లు చదువునో యెవరైన నిరూపించగలరా? చరిత్ర, భూగోళము, లెక్కలు, సైన్సు, వాచకములు మున్నగునవి ౬ వ తరగతిలో ఉర్దూలోగాని, ఇంగ్లీషులోగాని యెట్లు విద్యార్థులు చదువగలరు? ఎట్లు అర్థము చేసికొనగలరు? కావున ప్రధానపాఠములన్నియు మాతృభాషలోనే యుండవలసి వచ్చును.

డా॥ మెకంజీగారి యభిప్రాయము కూడ నిదియే. అదియే సమంజసమైనది. ఖస్బాసెకండరీశాఖలో ఇంగ్లీషుభాషను బలవంతపు ద్వితీయభాషగా నుంచుటకై వారు సూచించినారు. అట్లు చేసినచో మూడేండ్ల సెకండరీవిద్య పూర్తియగువరకు, విద్యార్థి యీ మూడేండ్లలో ఇంగ్లీషులో కొంత కొంత జ్ఞానము సంపాదించును. అటుతర్వాత ఇంగ్లీషులో పాఠములు హెచ్చించుచు మాతృభాషలో తగ్గించుచు వచ్చిన విద్యార్థికి కష్టమేమియు నుండదు.

డా॥ మెకంజీగారు సెకండరీశాఖలో రెండు భాగములు చేసినారని చెప్పియున్నాము. ఒకశాఖ గ్రామశాఖ, రెండవది ఖస్బాశాఖ. గ్రామశాఖలో పూర్తిగా వ్యవసాయవిద్యను మాతృభాషాద్వారా నేర్పించుట వారియభిప్రాయముగా నున్నట్లున్నది. అది మంచిదే కాని విద్యార్థి సెకండరీశాఖను పూర్తిచేసి తర్వాత పై తరగతులలో [౬ నుండి ౧౧ వరకు] చదువ దలచిన, ఆ పైతరగతులలో ఉర్దూగాని, ఇంగ్లీషుగాని లేక రెండునుగాని ప్రధానభాషలైన యెట్లు అను ప్రశ్న బయలుదేరును. దీనికి సమాధానము డాక్టరుగారిట్లు చెప్పినారు గ్రామశాఖవారికి పైతరగతులకై ఇంగ్లీషులో ప్రత్యేకముగా కొంతకాలము తర్ఫీదు చేయవలెను అని చెప్పినారు కాని మాయభిప్రాయ మిందుకు భిన్నము. సెకండరీ గ్రామశాఖ విద్యార్థి సెకండరీతో తనవిద్య పూర్తి చేసికొని చాలించుకొనదలచిన నతనికిఇంగ్లీషుగాని ఉర్దూగాని ప్రత్యేకముగా చెప్పించుశ్రమఅవసరమే యుండదు. కాని పైతరగతులలో చదువగోరువారికి స్పెషల్ తర్ఫీయతు చేయుటవలన కాలహరణం, శ్రమ కలుగక మానవు. కావున మా సూచన ప్రకారము గ్రామశాఖలో విద్యార్థికి ఇంగ్లీషును స్వేచ్ఛా ద్వితీయ భాషగా [optional] నుంచవలెను.

ఇంకొక విషయముగమనింప దగినదేమన, గ్రామశాఖలో కేవలము వ్యవసాయ విద్యయే చెప్పించుటవలన లాభములేదు. మన రాష్ట్రములో గ్రామజనులే విశేష మనుమాట మరువ కూడదు. ఇతర దేశములలో నట్లుకాదుచూడుడు.

దేశము	గ్రామజనులు నూటికి
నిజాంరాష్ట్రము	౮౮౪ కంటె యెక్కువ మంది
హిందూస్థానము	౮౭
ఫ్రాన్సు	౫౮
జర్మనీ	౫౬౪
అమెరికా	౪౯
ఇంగ్లాండు	౨౧

కాని గ్రామజనులందరును వ్యవసాయము పైననే ఆధారముపడినవారు కారు. మన రాష్ట్రములోను బ్రిటిషిండియాలోను జనుల వృత్తులీవిధముగానున్నవి.

		మనరాష్ట్రములో	బ్రిటిషిండియాలో
వ్యవసాయము	నూటికి	౭౭	౭౪౪
పరిశ్రమలు	,,	౫౭	౧౦
వ్యాపారము	,,	౬	౫౪

కావున కేవలము వ్యవసాయము వలన లాభములేదు. నూటికి ౭౭ మంది వ్యవసాయముపై నాధారపడిన వారనిచెప్పినను, వీరిలో నందఱును స్వయముగా భూమిగల్గి సేద్యము చేయువారు కారు. అట్టివారలు నూటికి ౮ మంది మాత్రమే. తక్కిన నూటికి ౧౮ మందిలో కౌలుదారులు, పాలివారు, వ్యవసాయ నౌకరులు ఉన్నారు. మరియు, అనేక గ్రామములలో నూటికి సగమువంతు యితరవృత్తులపై నాధారపడినారు. కావున వ్యవసాయవిద్య ప్రధానముగా నిచ్చుచు, పరిశ్రమవిద్యయు గ్రామశాఖలో నిచ్చుట యవసరము.

ఖస్బాశాఖలో వ్యవసాయముతోనంతగా నవసరములేదు. పరిశ్రమలు, వ్యాపారము ముఖ్యముగా బోధింపవలెను. మన రాష్ట్రములో నానా ప్రాంతములలో నానావిధములగు పరిశ్రమలు కలవు. బీద్రీ సామానులు, వరంగల్ తివాసీలు, అలంపూరు జమఖానాలు, నారాయణపేటచీరలు పెంబర్తి వెండి యిత్తడిపనులు, ఔరంగాబాదు కాగితములు, ఇట్టివెన్నియో కలవు. కొన్నితావులలో నేతమగ్గములు విశేషముగా నుండెను. గద్వాల ప్రాచీనమందు ఈ రాష్ట్రమునకే కాక బ్రిటిషిండియాకు సహితము నేతబట్టలను పంపుచుండెను. కాని అక్కడి ప్రభువులు మిల్లు విదేశ బట్టలపై వ్యామోహము కలిగిన నాటనుండి, యనేక స్థలములందు మగ్గములు మూలపడి క్రమేణ వంటకట్టెలక్రింది కుపయోగపడెను.

మన రాష్ట్రములో అడవులు చాలకలవు ముడిపదార్థము కలదు. నేలబొగ్గుకలదు. నదులు కలవు ఇట్టిప్రకృతిని సరియైన మార్గమున నుపయోగములోనికివశీకరణముచేసిన, కొంతకాలములోపల రాష్ట్రమువారికి ఒయటనుండి సకలవస్తువులు తెప్పించుకొనవలసిన యవసరముండదు. కావున విద్యాశాఖవారు ఏప్రాంతములలో నేయే పరిశ్రమలు కలవో అట్టివానికి ప్రోత్సాహమగు పద్ధతిపై పారిశ్రామిక విద్య చెప్పించు యేర్పాట్లు చేయవలెను.

మంగలివారు కులీనబ్రాహ్మణులు అగుట

(విశేషరి)

జాలంధర్ కులీనబ్రాహ్మణుల పౌర్యదర్శివలన మాకు తెలియుచున్న సంగతి యేమనగా యిదివరకు మంగలి శ్రీమంసిరిమంగలి అనివాడుకొనుచుకనక ఇట్లు పరిచేసెదాగుండును. గలి, కొండమంగలి నాయి బార్బర్ పేరుగల వారలను ప్రతిపాఠశాలలో చేర్చుకున్నప్పుడు రిజిష్టర్ లో మంగలివారల వానికులము కులీనబ్రాహ్మణునిగా వ్రాయుటకు యిండియా గవర్నమెంటువారిని మరియు నిజాముగవర్నమెంటువారిని కోరుకొనగావారు తమతమ సంబంధముగల కచేరీలకు గష్తీలు జారీచేసినారని. మంగలి, నాయి, బార్బర్ పిల్లలను పాఠశాలలో చేర్చుకొన్నప్పుడు వారికులము కులీనబ్రాహ్మణునిగా వేర్చుకొన బడగలదని తెలియుచున్నది

నగరపోలీసుల స్పోర్ట్సులు

౨౦ ఫర్వర్ది ౧౩౪౪ ఫ సోమవారము సాయంకాలము ౩౪ గంటలనుండి ౬౪ గంటలవరకు పబ్లికుగార్డెన్సులో నగరపోలీసుల స్పోర్ట్సుల జరుగును అపుడధ్యక్షులు నగరకొత్వాలు అగు నవాబ్ రహమత్ యార్జంగ్ బహద్దర్ గారును నగరపోలీసు అధికారులను సాయంకాలము ౪ గంటలను ఆట్ హోం జరుగును

తహసీల్దారు జేబులో దొంగతనము

౧౫ ఫర్వర్ది ౧౩౪౪ పాలు హైదరాబాదు దక్కన్ — ఉపకారవేతనము పొందుచున్న హైదరాబాదునివాసులగు మౌల్వీ మహమ్మద్ జాఫర్ సా॥ తహసీల్ దారుగారు యాత్రార్థమై వాల్ తుపోవుటకై బొంబాయి వెళ్లియుండిరి. వీరితమవద్ద కొంతధనము ఉంచుకొనిరి యొండర్ లెండ్ బ్యాంకులో అయిమారకము చేయుటకై తనమీదిజేబులో డబ్బడిఅయిను ఉంచుకొనిరి ఎవరో చేయి బొబ్బపెట్టి కాజేసినారని అనుకొన బడుచున్నది.

కుళ్లినమాంసము, నరములు దొరకుట

హైదరాబాదు (దక్కన్), ౧౮-౫-౧౩౪౪ — ఫర్బనినుండి ఒకసమాచారమిట్లు తెలియుచున్నది. వర్ తాలాకి వార్ లో ఒక పొలములో కొన్ని రొట్టెలు దొరికినవి కలము మిక్కిలి కుళ్లిపోయిన నరము లతోటి మాంసరక్తము మొక్కలుగల దుప్పటఒకటి రక్తసిక్తమైన రెండుదోతులు ఒకఆట్ట రక్తసాయమైన రుమాలుదొరికినవి రక్షకశాఖవారు కత్తితో పొడిచిచంపి పీనుగలను పరగ్రామమునుండి బండిలో తెచ్చి యిక్కడ పారవేసిపోయినట్లు అనుమానించుచున్నారు.

ప్రకటన

కరోడ్గిరి విషయమైన ప్రకటన ఆర్థికశాఖవారిఆజ్ఞ మెదలగుమరికొన్ని ప్రభుత్వవార్తలు యిపుడు స్థలములేనందున యీవారప్రకటించబడును.

కృతజ్ఞత.

గతసంచికలో "హైదరాబాదు విద్యాసంస్కరణ విచారణ ఉపసంఘము" అను శీర్షిక క్రింద వ్రాయబడినవార్త హైదరాబాదుబులెటిన్ పత్రికనుండి కృతజ్ఞతతో గ్రహింపబడినదని పాఠకులుగ్రహింతురుగాక.

ఉమ్మెత్తగింజలతో చంపిన నేరము

హైదరాబాదు (దక్కను); ౧౬-౨-౧౯౪౪ ఫ —
హైదరాబాదునగరము అదాలత్ ఫౌజ్దారి దివ్యంసాజం సాహేబుగారి యొక్క కోర్టులో ఒక హత్యకేసు విచారణ జరుగుచుండెను. బూటకారతో విచారించగా కొంతదొరకినది. ఈ మొకద్దమా (పోలీసు)రక్షకశాఖవారిచేతనే చాలాను చేయబడియుండెను. ఇందుపోలీసుతరఫున చెప్పబడినదేమనగా ఒకవ్యక్తిని దౌలతగూడెలో కొందరుమనుష్యులు కలిసి నల్లఉమ్మెత్తగింజలు అన్నంలో కలిపి చంపినారని ఇప్పుడు కొందరపరాధులు ఒప్పుకొనిరి మిగతసంగతులు విచారించగలరని తెలియుచున్నది.

నవాబు మొఇజ్జంజా బహద్దరుగారు

హైదరాబాదు (దక్కను) ౧౬-౨-౧౯౪౪ ఫ:—
శ్రీయుత నవాబు మొఇజ్జంజా బహద్దర్ గారు బొంబాయినుండి యింగ్లీషాను కు తే. ౧౧ ఫిబ్రవరి ౧౯౪౪ సోమవారంనాడు వెళ్లినారనియు. వీరివెంబడి శ్రీయుత జైనయార్ జంగుగారును వెళ్లినారనియు తెలియుచున్నది.

ఆర్థికశాఖ సహాయకార్యదర్శి

ఒకయేడు ఉద్యోగకాలము హెచ్చింపు

హైదరాబాదు (దక్కను) ౧౬-౨-౧౯౪౪:—
శ్రీయుత సర్ శ్రీకృష్ణప్రసాదుబహద్దరు, సదరెఆజం బాహెదూనూవత్ సర్కారు ఆలీ గారి హుకుంవల్ల ఫైనాన్సు వాకహా సర్కార్ ఆలీయొక్క (ఆర్థికశాఖ) సహాయకార్యదర్శులగు శ్రీయుత నాగారావు కటురావుగారి ఉద్యోగకాలము ఒక సంవత్సరము హెచ్చింపబడినదని తెలియుచున్నది

నిజాం కాలేజ్ యింటర్ స్కూల్ హాకీటోర్నమెంట్ మ్యాచి

హైదరాబాదు (దక్కను); ౧౬-౨-౧౯౪౪:—
౧౯౪౪ తే. ౧౦ ఫిబ్రవరినాడు నిజాం కాలేజ యింటర్ స్కూల్ హాకీటూర్నమెంట్ మ్యాచ్ మొదటిదిచాదర్ ఘాట్ హైస్కూల్, మరియు మెయిరిటుహార్ట్ గ్రామర్ స్కూల్ల మధ్య పోటీజరిగినది. రెండుపక్షములును సమాన స్కంధములుగ నుండెను.

మాముసూరి నాగభూషణరావుగారు

మధిర ప్రాంతమునకు చెందిన ప్రసిద్ధకవియగు మాముసూరి నాగభూషణరావు ౧౫-౨-౧౯౪౪ నాడు హైదరాబాదునగరమునకు విచ్చేసిరనియు, వారు శ్రీకృష్ణదేవరాయల గ్రంథాలయములో తెలుగు సాహిత్యమునుగూర్చి కొన్ని ఉపన్యాసములను యువజనాభ్యుదయ సంఘసభ్యులను ఒకచోటచేర్చి, అందు మొదటి ఉపన్యాసము చేదేటబుగువనియు తెలియుచున్నది.

సికింద్రాబాదు రెండవ మేజిస్ట్రేటువద్ద చాలాను

హైదరాబాదు (దక్కను) ౧౬-౨-౧౯౪౪.—
సికింద్రాబాదుపోలీసులు సికింద్రాబాదు సాగర బజారులో ఒకయింటిలో ముగ్గురు గుజరాతీలు కాజలను పట్టుకొని వీరికిరహస్యముగా బొంబాయి రేసులతో సంబంధమున్నట్లు చూచి కొన్ని రశీదులు కొంతధనము పట్టుకొని సికింద్రాబాదు రెండవ మేజిస్ట్రేటుగారివద్ద చాలాను చేసినారని తెలియుచున్నది.

ఉద్యోగ విషయములు

౧౬ ఫర్వరీ ౧౯౪౪ సాలు హైదరాబాదు దక్కను:—
ఆబ్కారీ డిప్యూటీ కమిషనర్ అగు శ్రీయుత వారణాసిగారు రెండుమాసముల దరఖాస్తు సెలవు గైకొని పోయినారనియు వీరిస్థానములో మిస్టర్ శైలేంద్రజంగారు తాత్కాలికముగ పనిచేయగలరనియు తెలియుచున్నది.

..కపోకలు

కమిషనర్ సదర్ గారు డిప్యూటీ కమిషనర్ అగు మిస్టర్ సయ్యదలీ మూసారంబాగీరుగారు ఔరంగాబాదు దారాపై పోయి ఒకవారంరోజులలోతిరిగి హైదరాబాదుకు రాగలరని తెలియుచున్నది.

రాజకీయమంత్రి ఢిల్లీప్రయాణము

మ. ఘ. వ. నిజాంప్రభుత్వ రాజకీయమంత్రియగు నవాబు మెహదీయార్ జంగ్ బహద్దరుగారు ౧౪ ఫర్వరి ౧౯౪౪ సాలునాడు ఢిల్లీవెళ్లినారని తెలియుచున్నది.

దొంగనోట్లుచేయుట

పోలీసులకు చిక్కుట

హైదరాబాదు (దక్కను) ౧౯-౨-౧౯౪౪ ఫ

సికింద్రాబాదులో రాజమండ్రినివాసులగు వలుగురు వ్యక్తులు పట్టబడిరి. వీరుకొన్ని జాలీనోట్లుచేయుచున్నారని తెలిసి రక్షకశాఖవారు పట్టుకొనిరనియు, వారిపేరు గిర్మిషేకులు, పేరా, షేక్ ఆదం షేకుమస్తాన్ అనియు తెలియుచున్నది.

లేడీవిఖారుల్ ఉమ్రా

హైదరాబాదు (దక్కను); ౧౬-౨-౧౯౪౪:—
లేడీవిఖారుల్ ఉమ్రమరియు హజరత్ ఆజాలా బేగం సాహెబాగారు హజ్ కు వెళ్లుచున్నారని తెలిసినది. లేడీవిఖారుల్ ఉమ్రగారి వెంబడి డాక్టర్ మార్ అమీర్ హుసేన్ సాహెబ్ గారు ఉన్నారని తెలియుచున్నది.

రాజాబహదరు వేంకటరామారెడ్డిగారు

మ. ఘ. వ. ప్రభువుగారి ఫర్మాను

హైదరాబాదు (దక్కను); ౧౯-౨-౧౯౪౪ ఫ
పూర్వపు కొత్వాలుఅగు శ్రీయుత రాజాబహద్దర వేంకటరామారెడ్డిగారికి ఉపకార వేతనము గాక యింకొకయొక్క వగరూ ౨౫౦ లు యిచ్చుటకై మ. ఘ. వ. ప్రభువుగారి ఫర్మాను ద్వారా మంజూరిఅయినదని తెలియుచున్నది.

హైదరాబాదు సహకార యూనియను మహాసభ

ఈసభ గతశుక్రవారమునాడు యూనియను కార్యాలయములో సర్ అక్బరు హైదరీ నవాబుజంగుబహదరుగారి అధ్యక్షతన జరిగెను. వివిధజిల్లాలనుండి సుమారు ౪౦౦ వందలమంది ప్రతినిధులు వచ్చియుండిరి: ఉదయముసభ ౧౧౹ గంటలకు ప్రారంభమయ్యెను. సర్ అక్బరు హైదరీగారు కొద్దిసేపుండి ఇతరకార్యములుండుటచే వెడలిపోయిరి, పిమ్మట దివాన్ బహదర్ యస్ అరవముదయ్యంగారు అధ్యక్షతవహించిరి. పాతకార్యదర్శి రాజీనామా ఇచ్చియుండుటచే క్రొత్త కార్యదర్శి యెన్నిక జరిగినపిమ్మట కార్యదర్శి నివేదిక చదువబడి ఆమోదింపబడెను. ఈనివేదికలో ౩౦ అమర్దాద్ ౧౩౫౩ తో అఖరగు సంవత్సరములో జరిగినకార్యము నివేదించబడియున్నది. పిమ్మట ౧౯౪౪ వ ఫసలీ ఆదాయవ్యయముల అంచనాలు ఆమోదించబడెను. అటుపిమ్మట మేనేజిమెంట్ బోర్డున్ను ప్రచారకమిటీసభ్యులును యెగ్జిక్యూటివ్ కమిటీయున్ను యెన్నుకొనబడెను.

మధ్యాహ్నముసమావేశము రాజాబహదర్ వెంకటరామారెడ్డిగారి అధ్యక్షతన ప్రారంభమయ్యెను. ౨౦ తీర్మానములు ఆమోదింపబడెను.

వివరములు ఈసారిపత్రికలో ప్రకటింపబడును.

మాఫీలకై మః ఘః వః గారికి కృతజ్ఞత

(ఇష్టం)

సభకై తాలూక్దారుగారిని అనుమతివేడుట

ఈసారి అబీ ఖరీపుకిస్తీలలో రూపాయ ౧కి రెండణాల వంతుల మాఫీదయచేసినందుకు మ ఘ వ నిజాం ప్రభువుగారికి కృతజ్ఞత దెల్పుటకై సభచేయదలచిన ఒకరినుండి వరంగల్లుతాలూక్దారుగారికి యీక్రిందిదరఖాస్తు పంపబడినది.

బనలీభువనుమజవాబ్ వరంగల్ మండలాధిపలగారి దివ్యసన్నిధిలోకి

కృతజ్ఞతాపూర్వక వందనానంతరం ఆయ్యా,

మాదేలికయను మ ఘ వ నిజాం ప్రభువరేణ్యులు మాకౌతుల ఆర్థికదుస్థితిని గమనించి, అబీలాను ఖరీఫులోను రూపాయకు ర్యేండాలమాఫు యిచ్చిమా ఆర్థికదుస్థితిని సాధ్యమైనంతవరకు తొలగించుచున్నందులకు మా ప్రభువుగారికి కృతజ్ఞతాపూర్వక వందనము అర్పించుటకై ఖమ్మంతాలూకాలో చేరిన పెదవీరపల్లి శివారు జానకీపురమందు శాకబహిరంగసభ ౨౫ ౧౧ అర్డిబెహెస్తు స్న ౧౩౪౪ ఫసలీన చేయదలచినాము కను కదయచేసి దేవరవారుత్వరలో ఉత్తర్వుప్రసాదింప ప్రార్థన.

చ ౧౨ పరవర్డి స్న ౧౩౪౪ ఫసలీ.

ఇట్లు
విధేయుడు
పాటిబండ్ల రఘుపతిరావు.

వలియొద్ దౌలా బహదర్ గారిహజ్

హజ్ యాత్రికలను గొనిపోవుఓడ బొంబాయినుండి తే ౧౯ ఫిబ్రవరినాడు వెడలినది ఇందులో నవాబువలీయొద్దౌలాబహద్దరు గారు తమకరితో సహా వెళ్లినారు ఇసామియాజహాజుపై ఓడతర్వాత వెళ్లినదని తెలియుచున్నది వలీయొద్దౌలాగారు మొదటమదీనాకుపోయి చేరితిరిగి హజ్ ప్రయాణల గుగురని తెలియుచున్నది

రైల్వే కూలిపనివాండ్రసభ

శ్రీ పేల్ కెలలో రైల్వేకూలిపనివాండ్ల మహాసభజరుగ గలదని ఆధ్యక్షతవహించుటకై మిస్టర్ యన్ యం. జ్యోషీ యం యల్ ఏ గారిని విన్నయించిరని ఇందులో బర్కతాని యాహింద్ఖీసెరుగూడా పాల్గొనగలరని తెలియుచున్నది

సాధువు బావిలోపడుట

హైదరాబాదు (దక్కన్) ౧౯-౨-౩౫ — కొప్పల్ గ్రామములో ఒకసాధువు సుమారుకొద్దికాలక్రిందట ఒకబావిలో నాహారముకొరకై నీళ్లుతెచ్చుకొనుటకై వెళ్లిఅందులోపడి మరణించెను రక్షకభటులువారు విచారించగానిజము తెలిసినది. ఈసమాచారము నిజమనిశవపరీక్షవల్ల నిర్ణయముచేసినారని తెలియుచున్నది

ప్రకటన

ఇందుమూలముగా అందరికి తెలియచేయుటయేమనగా సర్వేనెం 143- రు 158 —యకరముల పదకొండు గుంటలభూమి రామేశ్వరబండ గ్రామం స్టేషనులింగంపల్లినుండి 3 మైళ్లు పటాన్‌చెర్వునుండి 6 మైళ్లులోయున్నది. అందులో కాస్తుచేయదగినది య 62-35 గుంటలు ప్రతియకరంకు రు ౦-6-౦ చొ॥ ధారా యేర్పాటుఅయివున్నది. పైభూమికాస్తునిమత్తం ఒకసంవత్సరమునకుగాను 28 ఫర్వర్ది 1344 ఫ. రోజున సాయంత్రము 6 గంటలనుండి శివరాజబహదరు దేవిడిలో సేబా రామారాజు కాబడును. కాబట్టి కోరికదారులు పైతారీఖున పైస్థలమునకువచ్చి పాటపాడవచ్చును ఎక్కువపాటదార్ల పేరుమీద సేబారా ఖతంచేయబడును.

మోతెమదు కమిటీ
శివరాజబహద్దర్ యస్టేటు

కడపటి వార్తలు

హరిజన సేవక సమితి

కొందరి రాజీనామాలు

హైద్రాబాదు హరిజనసేవకసమితికియిపుడు అధ్యక్షులుగానుండు లక్ష్ నారాయణరెడ్డిగారును, ఉపాధ్యక్షపదవిలోనుండు మిస్ పద్మజా నాయుడుగారును కోశాధపతిగారును రాజీనామాలనిచ్చినట్లు తెలియుచున్నది

ఈసందర్భమున విచారించగా అఖిలభారత హరిజన సేవక సమితివారు యీమధ్యహరిజనసేవక సమితినిబంధనలలో కొన్నిమార్పులను చేసి వారనియు, యీక్రొత్తనిబంధనలలో తాను అధ్యక్షపదవిలోకంటె సాధారణసభ్యుడుగ నుండియె యెక్కువ హరిజనసేవకలనని యెంచి శ్రీ కొరరు నారాయణరెడ్డిగారు కేంద్రసంఘమువారికి తెలియజేసినరనియు తెలియుచున్నది తక్కినవారు తమపదవులనుండి విరమించుకొనవలచుటకు కారణమేమో నమ్మకముగ తెలియుటలేదు.

వీరందరు రాజీనామాల నిచ్చినమాట సత్యముకాదు. వీరు చాలించుకొనునప్పుడు క్రొత్తగా ఆపదవులలో యెవరు నియమింపబడవలెనో కేంద్రసంఘమువారికి సూచించువిషయము ఆలోచించుటకై ఫిబ్రవరి ౨౪వ తేది స్థానికసమితివారి కమిటీ జరుగగలదు.

మః ఘః నిజాం సంస్థాన — రైల్వే

ప్రకటన

౧౯౩౫లో భద్రాచలమందు శ్రీరామనవమి ఉత్సవసమయమున ప్రయాణికులకు

కన్సెషన్ రిటర్ను టిక్కెట్లు.

౧౯౩౫ ఏప్రిలు ౧వ తేదిమొదలుకొని ౧౨వ తేదివరకు, రెండురోజులుకలసి, యీరైల్వేలోభద్రాచలమునకుపోవు అన్ని రైయినులలోనుపోవు 3వతరగతి ప్రయాణీకులకు ౧ ప్రయాణమునకు అగు ఛార్జికేరానుపోనుకూడ పయోగించు నట్టిటిక్కెట్లు యీక్రిందిప్రకారము యివ్వబడును.—

తూర్పు బుకింగు.

ఈరైల్వేపై యేజంక్షనునుండిగాని భద్రాచలం రోడ్డుకును, అక్కడినుండితిరిగి ఆజంక్షనుకును.

లోకల్ బుకింగు

ఈరైల్వేపై ౧౦౦మైళ్లుదూరమునకు పైబడినదూరములోనుండు యేస్టేషనునుండిగాని. భద్రాచలంరోడ్డుకును అక్కడనుండి తిరిగిబయలుదేరిన చోటికిని.

నోటు.— ప్రయాణముచేయవలసిన దూరము ౧౦౦మైళ్లకంటె తక్కువైనపుడు పైతగ్గింపుఛార్జిప్రకారము ౧౦౦మైళ్లకుఅగుఛార్జి రానుపోనుసాధారణముగా అగుమొత్తముఛార్జికంటె తక్కువయగుపక్షమున, అదేప్రకారము ౧౦౧మైళ్లకు అగుతగ్గింపుఛార్జి చెల్లించిన, కన్సెషన్ రిటర్న్ టిక్కెట్లు యివ్వబడును.

౧౦౧మైళ్లకు తగ్గింపుఛార్జి రూ ౨-౧-౦

ఈరిటర్న్ టిక్కెట్లుకొన్నవారు ౧౯-౩౫ ఏప్రిలు ౨౮ అర్ధరాత్రిలోగా తిరిగివచ్చు ప్రయాణము పూర్తిచేయవచ్చును.

సికింద్రాబాదు (దక్కన్)
౧౮ ఫిబ్రవరి ౧౯౩౫

(ఆజ్ఞచేత)
చీఫ్‌కమర్షియల్ మేనేజరు

---

౨ వ పేజి తరువాయి

ములు ఈ ఆర్థిక వేత్తలు తెల్పుచుందురు. ఈనమ స్వదాహానలమై ప్రపంచమునంతయునలుముకొని పెట్టుబడిదారుల [Imperialists] యొక్కయు, వారిచేతయూరుకొబడిన ఆర్థిక వేత్తల యొక్కయు మనస్సునకలత చెందించుచున్నది, నడిసముద్రమున తుపానుకు చిక్కినసావవలే వారితెన్నుగానక అయోమయావస్థలో చిక్కి ధరలుతక్కువయగుటవలన ఆర్థికదుస్థితికలుగుచున్నదని యీ తిను పదార్థములు తగులబెట్టినగాని ధరలుపెరుగవని యీమొదలగు ఉన్మాదప్రలాపముల పలికించుచున్నది. ఒకదేశముతతగోధుమపంటను సముద్రములోపారవేసినటుల పత్రికాముఖమున తెలియుచున్నది

పాఠకమహాశయులారా? గమనింపుడు యంత్రమహాత్మ్యము. అన్న మోరామచంద్రయని కొన్నికోట్లకొలదిజనులు అలోచించుచుండ పండిన పంటలను సముద్రముపాలుచేయుదుర్బుద్ధిని పెట్టుబడిదారులకు (ధనికవర్గము) కలిగించిన యంత్రమహాత్మ్యమునుగమనించితిరా!

ఇటులయంత్రములవలన ప్రపంచముపొందుచున్న నష్టము నెన్ని యోగలవు. స్థలాభావముచే సంక్షిప్తముచేయవలసియున్నది.

రాట్నముపరిశ్రమగృహపరిశ్రమలలోకెల్ల ముఖ్యమైనది క్రమముగాగృహపరిశ్రమల అభివృద్ధికిజేసుకొనివచ్చినగాని నిరుద్యోగసమస్యనివారణకాదు గృహపరిశ్రమలు అభివృద్ధి చెందినగాని హిందూదేశము తానుమున్నన్నమను కనివినియెరుగనిక్షుభార్తుల ఆర్తనాదములడగదు. ధనికవర్గముయొక్కనిరంకుశాధికారమునకు గృహపరిశ్రమలు అంకుశమువంటివి. అస్వతంత్రజాతికి గృహపరిశ్రమలు స్వాతంత్ర్యమార్గమునకు రాచబాట.

కాన అతిథిపూజయందు దానధర్మముల యందుపేరెన్నికగన్న భారతదేశము దయాదాక్షిణ్యములకు పరోపకారబుద్ధికి పేరెన్నికగన్న భారతదేశం అహింసకుపుట్టినిల్లైన భారతదేశంలోతనపుత్రులునేను అన్న మోరామచంద్రయని విలపించుచుండ ఈవునురుయెవరికితగులునో గమనించితిరా! దేశదాస్యమునకుభవించుటకు దరిద్రస్థితిననుభవించుటకు ఈదీనులనిరాధారుల కంటినీరెకారణమనియురువకుము ప్రపంచముమాటయెటులున్నను యంత్రపరిశ్రమ హిందూదేశపరిస్థితులకుఎంతమాత్రమును తగదు! తగదు!! ముమ్మాటికి తగదు!!!

భుక్తిని, ముక్తిని, సుఖమును స్వాతంత్ర్యమును ప్రసాదించు గృహపరిశ్రమల చేపట్టుడు. ఆర్తనాదమునాలకించి దేశీయవస్త్రముల వస్త్రము లధరించి నిరుద్యోగసమస్యపోద్రోలి వృత్తివిభజన [Labourdistribution] పునరుద్ధరించుడు. ఖద్దరుధరించనేడేబద్ధకంకణులుకండు. హిందూదేశమునందు హిందూప్రజలచే తయారగువస్త్రములనుతప్ప యుపయోగించమని శపథమూనుడు.

అవతారపురుషులకు పుట్టినిల్లనదగు భారతదేశమునందు అవతరించిన మహాత్మాగాంధిగారి "In having discovered Khaddar, I may well claim, to be the greatest Econamist of the age,, అను మహావాక్యమును సార్థకముచేయుడు.

గోలకొండపత్రికా ప్రచురములు

ఉచ్ఛ్రల విషాదనాటకము	0-12-0
కృష్ణార్జున సంవాదము	0-6-0
సంఘోద్ధరణ	0-6-0
కర్నూలురాజ వంశావళి	0-2-0
కృష్ణాలహరి	0-1-0
సుధాలహరి	0-2-0
బమ్మెరపోతనామాత్యవిజయము (హరికథ)	0-1-6
రఘునాథ	0-1-0
చారుమీనారు	0-1-0
పంచముల చరిత్ర	0-3-0
హాలీకల్దారు జంత్రి	0-2-0
కాళ్ల కుబూలియ్యతులు 100 కి	2-0-0
ప్రాంసరీనోట్లు ,,	2-0-0

నోటు:—హిందువులపండుగల ప్రతులు ఖర్చైపోయినవి.

జార్జిచక్రవర్తి రజతోత్సవ ఫండు

రాజప్రతినిధిగారి సలహాసంఘసభ్యులలో ప్రతివారును యీ ఫండుకు ౩౦౦ వ్రాత్రమే విరాళమిచ్చిరి. కాని భావనగరు మహారాజుగారు రూ ౫౦౦౦౦ లను తనసొంతపక్షమునను, మరియొక ౫౦ వేలరూపాయలను తమ ప్రజలపక్షమునను యిచ్చినట్లు ప్రకటించిరి.

అఖిలభారత సంస్థాన మహాసభ

కార్యనిర్వాహకవర్గపు తీర్మానము

బొంబాయి; ఫిబ్రెవరి ౧౯

అఖిలభారత సంస్థాన ప్రజామహాసభయొక్క కార్యనిర్వాహకవర్గము సమావేశమై సంస్థాన ప్రజలకు యేటువంటి హక్కులనుగాని యివ్వకుండుటవలనగా, సంస్థాన ప్రజలు అనువారు కొందరు ఉన్నారు అనికూడా లెక్కచేయని ఫెడరల్ రాజ్యాంగము మారవలదని తీర్మానించినది. జాయింటు పార్లమెంటరీ కమిటీవారిచే సూచితమై, యిపుడే చట్టముగా పార్లమెంటువారిచే చర్చింపబడుచున్న రాజ్యాంగము భారతీయసంస్థాన ప్రజలకు యెంతమాత్రము యిష్టము కాదనియు, సంస్థాన ప్రజలకు పౌరసత్వము లసియుండినియు ఫెడరల్ కోర్టుల ద్వారా వారిహక్కులకు కాపాడుటకు యేర్పాటుగావించబడినట్టియు సంస్థాన ప్రజలకు ఫెడరల్ శాసనసభతో తమతమ సంస్థానములనుండి ప్రజలచే యెన్నుకొనబడిన ప్రతినిధులను సభ్యులను గమనించుటకు యేర్పాటుచేయునట్టియు—యేటువంటి ఫెడరల్ రాజ్యాంగముగాని సంస్థాన ప్రజలకు యిష్టము కానేకాదనియుకూడ ఆతీర్మానములో గలదు.

అమలు ఉన్న దానిని చర్చించుట

భారతశాసన సభలో పండిత జానకీనాథుగారు కౌన్సిల్ ఆఫ్ స్టేటులో రాజాఘున్నఫర్ అలీగారు సంస్థానములతరఫున ఫెడరల్ శాసనసభలో చేరువారు సంస్థాన ప్రజలచే యెన్నుకొనబడినవారై యుండవలెను అనిరి. స్టేటుకౌన్సిలు యొక్క అధ్యక్షుడు అన్ని సంస్థానములలో సలహాసభలు తీవ్రగ దొరతనరాజాగారు లేకపోతే యేర్పడుచవలెను అని చెప్పిరి.

ఈవిషయమును గూర్చి విమర్శచేయుచు ప్రస్పయింది యా పత్రిక అధ్యక్షుడు సంస్థానములలో సలహాసభలు లేవనిమాత్రమే చెప్పి ఊరకున్నాడుగాని అనేక సంస్థానములలో ఉన్న సలహాసంఘము లైనను యెట్టివో చెప్పలేదు అనుచున్నది.

ఆవియెట్లున్నవో ఆపత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది: మాటకుమాత్రము ఉన్నవని నటనజేయు పెద్దసంస్థానములలోకూడ, ఆసలహాసంఘములు సమావేశము కావు, ప్రను, కాకపోవచ్చును. .... ఒకవేళ సమావేశమైనను అంతకుముందే అమలు పరచినఅంశములనుగూర్చి ఆలోచించుటకో, లేక అమలుపెట్టిన ఆదాయవ్యయముల జాబితాలను ఆమోదించుటకో అయియుండును సలహాసంఘములకు అటువంటి అధికారముల నిచ్చియున్నప్పుడు, అప్రభుత్వమువారు తమతరపున ప్రతినిధిగా ప్రజలచే యెన్నుకొనబడినవాని ఫెడరల్ శాసనసభకు సభ్యునిగ పంపుదురని తలచవీలులేదు. ఇట్టిదువచ్చినట్లు పరిపాలనను చేయు సంస్థానములలో పరిపాలన యెట్లు జరుగుచున్నదో ఆవిషయమంతయు రహస్యముగా నుంచుదురు.

బ్రిటనుకు యోగశాల

ఇపుడు ఇండియాను పరిపాలించు ఆంగ్లేయుల దేశమగు బ్రిటనుదేశమునను యోగశాలను స్థాపనను యేర్పరచుటను ఆలోచించియున్నారు. ఆశాల ౧౯౩౫ లో యేర్పడునో యోగశక్తుల పరీక్షనిమిత్తము ఆదేశములో మన్నించు జనమునకును అక్కరించరోజులు రాగలవని జూబిలీమిరల్ అనుపేరుగల ఇంగ్లీషుపత్రికలో ఫ్రాంక్ యస్ స్మైతి అనువారు వ్రాయుచున్నారు. ఇదేవ్యాసములో యతడు వివిధ పాశ్చాత్యప్రయాణికులు టిబేటు హిమాలయపర్వతములకు పోయి అక్కడ ప్రత్యక్షముగ దర్శనముగా చూచివచ్చిన యోగశక్తులను వర్ణించుచున్నాడు.

టిబేటు యోగులు ఒకటిరెండు రోజులవరకు మరణించియుండి తిరిగి బ్రతుకగలరట. వస్త్రములు పూర్తిగావదలి మంచుగడ్డలో లోతుగకూర్చుండి ప్రాణాయామముచే వెచ్చదనమును అనుభవించగలరు. కొంతకాలమైన పద్మాసనమున కూర్చుండి ఆకేడుగులవరకు పైకెగురగలరు. యేబాధయునులేక యేప్రాణాంతకవిషమునుకూడ మ్రింగగలరు. నూరు మైళ్ళదూరము వున్నవారితో నిలువకుండ, మరల అదేసమయమున పరుగెత్తగలరు.

సాధారణ ప్రజలు సంవత్సరాల యొక్కవకాలము యుకనలవలెజీవించిన టిబేటుయోగులనుగూడ యీపాశ్చాత్యప్రయాణికులు చూచినారట.

ఇందులో అసత్యమైనమాట యేదిగానిలేదనియు కం జారమాచివచ్చిన ఒక్కదేశమువారుగాక నానాదేశములవారు యీవిషయమును చెప్పిరనియు వ్యాసకర్త వ్రాయుచున్నాడు.

ఇంతేగాక శవమును బ్రతికించి కొన్ని నిముషములకాలము ఆట్లేయుంచగలరట. ఇంకొకరు మరణించినతర్వాత మొదటి రాత్రిశవమును సమాధిచేయకు తీసికొనిపోవుదురట. అర్ధరాత్రి పూటకుయోగి శవము పైకూర్చుండి గొంతుకుండి శవమునోట యుంచి మంత్రోచ్చారణ జేయునట శిష్యుడు శవపెదవులను అధరము యొక్క పెదవులకు అంటించి దానినోటిలోనికి విడువునట. అంతట శవము పైకెత్తునట. యిపుడు శవముచేత యోగినిర్ణయించినన్ని నిముషములకాలము నాట్యముచేయుచుండునట. అంతసేపున్ను యోగి శవమును ఆశరీరమునుండి విముక్తిచేయుమంత్రములను ఉచ్చరించుచునే యుండునట్లయిన అతడికము దయ్యముగా తనవాసమును పూర్తికాగానే కాలము తిరుగును గొప్పహాని చేయుచుండునట. కొంతసేపటి తరువాత తిరిగి ప్రాణముపోగొట్టుకొనుటలో ఏమియైన ఉపయోగించురహస్యము యేవైనవచ్చినవానివద్దయుండినదే గాని ఆరహస్యమును కనుగొనుటకు మాత్రము యోగులుప్రాణమును బ్రతికింతురట.

ఇంకొకటి యేమనగా యోగులు సమాధిలోనున్నవారివలెనే చచ్చినట్లుపడియుండుట. ఈవిధమున వారు సంవత్సరాలయుక్తి ధీర్ఘకాలము దొరికినసమాధిచేసుకొని చిరజీవులుగ యువకులుగా నుందురట.

ది సెంట్రల్ బ్యాంకు ఆఫ్ ఇండియా, లిమిటెడ్

హెడ్ ఆఫీసు:—బొంబాయి

బ్రాంచీలు.—అహమ్మదాబాదు; అమృతసరు; ఆగ్రా; ఔరంగాబాదు; కలకత్తా; కాన్పూరు; ఢిల్లీ; గోరఖ్పూరు; హాపూరు; హైదరాబాదు-దక్కన్; హైదరాబాదు-సింధు; జాల్నా; జలగాంవ్; కరాచి; లాహోరు; లాటూరు; లక్నో; లయాల్పూరు; రంగూను; రాయచూరు; సైలు; శంఖర్ చెరువు; సికింద్రాబాదు; సూరతు; వరంగల్లు.

ఇంతేగాక యింకను ౩౦ పేఆఫీసులు ఉన్నవి.

౧౫—౧౧—౧౯౩౪ వ తేది వారు లెక్కలలోనుండిన

అప్పులు		ఆస్తి	
వాటాలు నిర్ణయించబడిన మూలధనము...	రూ ౩,౩౬,౦౦,౦౦౦	నగదు చెక్కెట్లు, ప్రభుత్వముపై ఓవరు డ్రాఫ్టులు, ఇతరములైన అర్హతలు సెక్యూరిటీలు.	రూ. ౩,౯౫,౫౫,౦౦౦
చెల్లింపబడిన మూలధనపువాటాలు...	రూ ౧,౬౮,౦౦,౦౦౦	ప్రభుత్వపు, మరియు యితర సెక్యూరిటీలపై అప్పులు	రూ. ౩,౫౪,౬౭,౦౦౦
రిజర్వు మరియు కంటింజెన్సీ ఫండు	రూ ౮౦,౦౦,౦౦౦	డిస్కౌంటుచేయబడిన బిల్లులు ...	రూ. ౭౭,౩౫,౦౦౦
డిపాజిట్లు, బ్యాంకులకును, చెల్లింప		భూములు, బిల్డింగులు	౧,౧౫,౦౭,౦౦౦
దగిన బిల్లులకును, యింకను యితరము		బ్రాంచిలెక్కల సర్దుబాట్లతోసహా వివిధములు	రూ. ౨,౩౩,౧౩,౦౦౦
లకును సంబంధించిన అప్పు	రూ ౨౫,౦౫,౯౦,౦౦౦	నగదును, బ్యాంకులలోను, యుద్ధపు ఋణపు బాండు రూపమునను, గవర్నమెంటు పేపరు రూపమునను, ట్రెజరీబిల్లుల రూపమునను, వాటాల రూపమునను, డిబెంచర్ల రూపమునను. ఇతరరూపమున నున్నవగదు ...	రూ. ౧౭,౬౭,౫౫,౦౦౦
బ్రాంచిలెక్కల సర్దుబాటులతో వివిధములు	రూ ౭,౦౦,౭౭,౦౦౦		
	రూ. ౩౦,౮౩,౯౭,౦౦౦		రూ. ౩౦,౮౩,౯౭,౦౦౦.

ప్రతివిధమైన మారకము, బ్యాంకింగు వ్యాపారము జరుపబడును.

ఇ. థామస్,
ఏజంటు.
హైదరాబాదు—దక్కన్ బ్రాంచి.

హాలీవుడునుంచి క్రొత్తగావచ్చిన సందేశము

డాక్టర్ నాప్లె

హాలీవుడ్, యు. యస్. ఏ.,
౧౪ నవంబరు, ౧౯౩౪

అయ్యా,

లోధ్ర చాలమంచిదనియు స్త్రీలకు అద్భుతమైనదనియు తెలుపుటకు నాకు చాల సంతోషమగుచున్నది. నేను దానిని నాసొంతమందుల పెట్టెలో నుంచుకొనిపోవుటకు యెన్నడుగాని మరచిపోను. స్త్రీలు ప్రయాణముచేయునప్పుడు నాకిది మంచితోడు

(సరా దస్తఖత్) నాప్లె

విశ్వాసపాత్రుడు,

Lodhra
48 DOSES

కేసరికుటీరం
ఎగ్మూరు; మదరాసు

నిలో మలేరియా అనుభవించినవారికి క్వైనాలో నమ్మకము పోయినది —

ఈ ప్రశంసా పత్రములను,

శిఫారసు జాబులను

చదువుడు

కేగాలేనుండి మలేరియా అంతకంతకు తగ్గుటపోయి ఆకస్మికముగా హెచ్చుటకు ప్రారంభమైనదని వార్త చేరినది. పోయిన మలేరియా మరల మరలవచ్చుచుండుటచే రోగులకు క్వైనాలో విశ్వాసము పోవు చున్నది.

(౧౯-౧-౩౯ నాటి 'టైమ్సు ఆఫ్ ఇండియా')

ఏ విషయమున జూచినను యిది క్వైనాకంటె మంచి ఫలితము నిచ్చునది

దీర్ఘకాలము బాధించు చలువజ్వరములు, విడువక కాచుజ్వరములు—వీటిలో యెన్నిరకములుకలలో అన్నిరకములను అమీను ఆంటిమలేరియా గోలీలు నయముచేయును. ఈగోలీలు తప్పక నయముచేయును. వాటివలనకలుగుఫలితము స్థిరమైనదని ఋజువుచేయబడినది. ఎప్పటికినిఒకసీసా దగ్గర వుంచకొనుము.

ఈప్రత్యేకౌషధములో గులాంచా యెక్ట్రాక్టు, చిరేటాయెక్ట్రాక్టు, భాక్రీలీ యెక్ట్రాక్టు, కొన్నానామిసెనా, సింకోనారజ్, కాస్తు, యింకను యితర నిర్దోషములైన ఓషధులుచేర్పబడినవి. ఆర్సినిక్, స్ట్రిక్నైను, అకొనైటు మొదలగునవిదీనిలో చేరలేదు. క్వైనావల్ల చెవులుపుకట్లుటతప్పనిసరియైనవుడుయీ మాత్రలుమిక్కిలిప్రయోకరములు. స్త్రీలుగర్భవతులుగ నున్నపుడుగాని, ఋతుసంబంధ దోషములు గల్గియున్నపుడుగాని యీమాత్రలవాడవచ్చును. శిశువులకు బాలురకుకూడ వీనిని వాడుటవల్ల ప్రమాదము లేకుండుటయేగాక లాభము గలదు

కిరిల్లా, సిలోను

నేను యీగోలీలను మలేరియాచే బాధపడుచుండిన కొందరు కూలీల కిచ్చితిని. చాల ఆశ్చర్యకరముగ అవి పనిచేసినవి; జ్వరము రెండు రోజులలో తగ్గినది.

మలేరియావల్ల బాధ పడువాడెవడు నాకు కనిపించినను నేనతనికియీ మాత్రలను శిఫారసుచేయగలను.

సూపరింటెండెంటు
తాలాగహాహెనా యస్టేటు

బీహార్ సెంట్రల్ రిలీఫ్ కమిటీ
(మెడికల్ డిపార్టుమెంటు)
మోతిహారి

"మీరు బీహారుసెంట్రల్ రిలీఫ్ కమిటీయొక్క వైద్యశాఖకు మీ అంటిమలేరియాగుళికలను కావలసినన్ని యిచ్చియుంసిరి. నానహాయకులు వాటిని ఉచితముగా పంచిపెట్టిరి. నేనున్న మలేరియాతగిలినవారికి వాటినిచ్చితిని. అనేకరోగుల విషయములో యీ మాత్రలవల్ల తీక్ష్ణజ్వరములున్న, అంతర్గత జ్వరములున్న తగులుచుండుట మూడు రోజులలో నిలిచిపోయెను. దీర్ఘకాలమునుండియున్న మలేరియాకు కూడ యీ మాత్రలవల్ల నయము కనపడెను." "నాకుయీగోలీలవల్ల సంపూర్ణ సంతృప్తి కలిగినది."

యం.బి.బి.యస్. (బొంబాయి)
డిస్ట్రిక్టు మెడికల్ ఆఫీసరు.

బొంబాయి

"నేను మీ అంటిమలేరియా గోలీలను వాడిచూచినాను, మంచి ఫలిత మొకగ్గినది. మీ బిల్లుతో కూడా యీజాబు మీకందించు వానిచేతికి మరి మూడు సీసాల నిచ్చి పంపుడు.

యల్.ఆర్.సి.పి. (లండన్)
యం.ఆర్.సి.యస్. (ఇంగ్లాండ్)

హైదాబాదు మునిసిపాలిటీ

"ఈ శాఖోద్యోగులు అమీను ఆంటిమలేరియాగోలీలను పంచిపెట్టి, ఉపయోగించి చూచినారు. మంచిగా పనిచేసినవి.

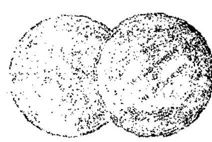
మునిసిపల్ కమిషనరుకుబదులు
అఫ్సర్ నవాజ్ జంగ్

పాలీక్లినిక్, (హాస్పిటల్)
బొంబాయి

"నేను ముజఫర్పూరుజిల్లాలో బీహారు సెంట్రల్ రిలీఫ్ కమిటీయొక్క మెడికల్ ఆఫీసరుగా పనిచేయుచున్నపుడు మీఅంటిమలేరియాగోలీను ఉపయోగించగా మంచిఫలితకనబడెను.

మలేరియాతో బాధపడువాడెవడైనను నాకుకనబడిననేనతనికి యీమాత్రలను వాడుటకు గట్టిగశిఫారసుచేయగలను." యం.బి.బి. యస్.

అమీను ఆంటిమలేరియా గోలీలు

గోల్డుమెడలు

౧౯౩౮ వ సం॥పు ఎచ్. ఓ. ఎచ్. ఫీట్ కమిటీవారు అమీన్సు స్పెసిఫిక్సుకుగాను యిచ్చిన మొదటితరగతి విలువ పతకము.

ఆబు హైస్కూలు,
మౌంటు ఆబు.

"మీ అంటిమలేరియా గోలీలు అమితాశ్చర్యకరముగానున్నవి"

మెసర్సు, జి. హెచ్. హావి

ఏ. అమీన్ అండుకో
౧౧౪, క్లైవ్ రోడ్డు, కార్నాక్ బందర్,
బొంబాయి 3.
టెలిఫోనునెం. ౨౦౭౧౧, ...

బెల్గ్రాం "ఆంటిక్వినిన్"

బ్రాంచి:— యూక్సెల్సియర్ బిల్డింగు, హైదాబాద్, దక్కన్

బెంగాలు, బీహారు, ఒరిస్సా, అస్సాములకు చీఫు యేజంట్లు
మెసర్సు గాంగ్లీ సాహాఅండ్ కో., ౧౧, య్యాబ్స్ట్రీట్, కలకత్తా

అందరు ప్రసిద్ధులగు కెమిస్టులవద్ద దొరుకును.

ఈ ఉచితనమూనా క్రైవా యుడు

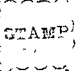

దక్షిణను, ఫ్యాక్టరీలు ... ధర్మసంస్థలకు ... ౧౦౦ గోలీలనమూనాలు ఉచితముగాపంపబడును. టపాచార్జీలకు గాను ఏ అమీన్ అండుకో, బొంబాయి ౩ అనుఅడ్రసుకు ... టిక్కెట్లు పంపుడు.

౧౦౦ గోలీలగల ... (ప్యాకింగుచార్జి, టపాచార్జీలు ... అంతకంటెయొక్కువసీసాలు ... ప్యాకింగుటపాచార్జీలు పడవు.

REG. No N. 45

Reg No M. 2165

23

Printed and published by G. Ramakrishna Reddy at the Golkonda Power Press, Hyderabad Editor K. Balakrishna Reddy